

PRILOGA:

PREDLOG

(EVA: 2020-1711-0057)

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Splošno

32. člen Ustave RS zagotavlja, da ima vsakdo pravico, da se prosto giblje in si izbira prebivališče, da zapusti državo in se vanjo kadarkoli vrne. Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16, ZPPreb-1), ki ureja prijavno in odjavno obveznost v zvezi s stalnim in začasnim prebivališčem, temelji na ustavni pravici do svobode gibanja, pri čemer je osnovni namen zakona zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve posameznikov. Prijavno - odjavna obveznost je primarno na posamezniku oz. njegovem stanodajalcu, hkrati pa institut postopka ugotavljanja prebivališča, ki ga po uradni dolžnosti vodi upravna enota, kot pristojni organ, zagotavlja korekcijo stanja, če posameznik opusti prijavno obveznost oziroma če njegova prijava ne odraža dejanskega stanja. Prijava prebivališča predstavlja interes posameznika, saj je predpogoj za uresničevanje številnih posameznikovih pravic, po drugi strani pa je točna in ažurna evidenca tudi javni interes, predvsem takrat, kadar se odloča o upravičenosti do pravice, ki je pogojena s prebivališčem.

Stalno prebivališče je določeno kot naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, naslov pa predstavlja središče posameznikovih življenjskih interesov, kar se presoja na podlagi njegovih družinskih, partnerskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naslovom, kjer živi, obstajajo tesne in trajne povezave. Vsak državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje je dolžan prijaviti stalno prebivališče v osmih dneh od dneva naselitve na naslov, kjer stalno prebiva.

Začasno prebivališče je določeno kot naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik začasno prebiva zaradi dela, šolanja, prestajanja kazni ali drugih razlogov. K prijavi začasnega prebivališča sta zavezana tako posameznik, kot stanodajalec, odvisno od vrste nastanitve.

Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, mora prijaviti začasno prebivališče, če bo na naslovu prebival več kot 90 dni, in sicer v roku osmih dni od nastanitve. Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, mora upravni enoti prijaviti začasno prebivališče na naslov, kjer začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve, tujec, ki

na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, pa v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.

Stanodajalec mora izvesti prijavo začasnega prebivališča za tistega posameznika (državljan ali tujca z veljavnim dovoljenjem za prebivanje), ki pri njem začasno prebiva več kot sedem dni, in sicer v osmih dneh od dneva naselitve.

Po podatkih iz registra stalnega prebivalstva so upravne enote v letu 2019 izvedle 345.832 različnih prijav prebivališč, in sicer:

- 103.496 prijav oziroma sprememb stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
- 200.970 prijav oziroma obnov začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije (prijavitelj posameznik),
- 41.366 prijav oziroma obnov začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije (prijavitelj stanodajalec).

Na naslov prebivališča je vezanih veliko pravic, zato se v praksi dogaja, da posamezniki zlorabljajo institut prijave prebivališča tako, da prijavljajo prebivališča na naslovih, kjer dejansko ne prebivajo. Posledično so podatki v registru prebivalstva nepravilni, letno pa se povečuje tudi število postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča, ki jih vodijo upravne enote.

1.2 Trenutni zakonski vzvodi za preprečevanje fiktivnih prijav

Trenutno veljavni Zakon o prijavi prebivališča, ki je pričel veljati 13. 8. 2016, uporabljati pa 13. 8. 2017, je s številnimi sistemskimi izboljšavami že zmanjšal možnosti fiktivnih prijav prebivališča, s tem, ko določa:

- obveznost posameznika, da ob prijavi prebivališča navede resnične podatke o naslovu naselitve in sankcijo, če tega ne naredi;
- obveznost posameznika, da ob prijavi predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, šteje izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca;
- dolžnost lastnika, solastnika ali stanodajalca, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, da posamezniku ne omejuje prijavne obveznosti na tem naslovu, in sankcijo, če prijavno obveznost omejuje;
- postopek preverjanja resničnosti prijave, ki ga upravna enota uvede, če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti. Tako lahko upravna enota že v postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča ugotovi, da posameznik ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, ter z odločbo prijavo prebivališča zavrne;
- postopek ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča, v katerem upravni organ po uradni dolžnosti ugotavlja, ali posameznik na prijavljenem naslovu stalno oziroma začasno prebiva oziroma na katerem naslovu dejansko stalno oziroma začasno prebiva (po prej veljavnem zakonu se ugotovitveni postopki za prijavo začasnih prebivališč niso izvajali). Če upravna enota dvomi, da posameznik prebiva na naslovu, kjer je prijavil prebivališče ali je obveščena, da posameznik ni izpolnil prijavne obveznosti, posameznika obvesti o obveznosti prijave, postopek pa uvede po uradni dolžnosti, če posameznik ne izpolni obveznosti prijave oziroma se o naslovu prebivanja ne izjavi ali če upravna enota dvomi, da posameznik kljub njegovi izjavi, na naslovu prijavljenega prebivališča prebiva. Ta postopek uvede tudi, če ga predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno prebivališče, ali občina, na območju katere posameznik prebiva. Če upravna enota v postopku ugotovi, da se je posameznik stalno odselil z območja Republike Slovenije, posamezniku odjavi stalno prebivališče in v register

stalnega prebivalstva vpiše stalni naslov v tujini, če je upravni enoti znan, oziroma državo, v katero se je odselil. Če upravna enota v postopku ne more ugotoviti, kje posameznik stalno prebiva, in mu tudi ne more določiti zakonskega prebivališča, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava stalnega prebivališča. Posamezniku preneha prijava začasnega prebivališča, če upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča ne more ugotoviti, kje posameznik začasno prebiva. Upravni organ tako s postopkom ugotavljanja prebivališča varuje javni interes, ki se kaže v skladnosti registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem, posledično pa preprečuje tudi morebitne zlorabe zakonskih določb zaradi pridobivanja pravic, ki so vezana na prijavljeno prebivališče, ali izogibanja izvršilnim in drugim postopkom;

- pravico lastnika oziroma solastnika, da pridobi podatke o prijavah na naslovu svoje nepremičnine zgolj na podlagi dokazila o lastništvu oziroma solastništvu;
- omejitev števila začasnih prebivališč na samo eno začasno prebivališče (z določenimi izjemami) ali en začasni naslov v tujini;
- zakonsko ureditev, po kateri tujcu začasno prebivališče preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno oziroma začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ter vizuma za dolgoročno bivanje, začasni naslov v tujini pa mu preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno prebivanje, razen če pridobi državljanstvo Republike Slovenije;
- razširitvijo kazenskih sankcij in možnostjo izreka globe, ki je višja od najnižje predpisane;
- prekrškovni organi za nadzor nad izvrševanjem določb zakona so upravne enote, ki lahko prekršek v zvezi s prijavo prebivališča zaznajo neposredno že ob prijavi prebivališča, kot tudi v postopku ugotavljanja prebivališča in postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča.

1.2.1 Postopki preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča¹

Če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi stalnega prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti, upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča (22. člen ZPPreb-1).

Upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča po uradni dolžnosti, kadar:

- eden od staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena tega zakona,
- stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona,
- stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- nepremičnina, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ter
- v drugih primerih, ko dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva.

Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 22. člena ZPPreb-1.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu uvedenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča:

	Uvedeni postopki preverjanja SP		Uvedeni postopki preverjanja ZP			VSI POSTOPKI PREVERJANJA
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj

¹ Statistični podatki izhajajo iz letnega poročila Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine Ministrstva za notranje zadeve.

leto 2018	121	64	185	52	374	426	611
leto 2019	170	119	289	69	795	864	1.153
SKUPAJ	291	183	474	121	1.169	1.290	1.764

V letu 2019 se je povečalo število uvedenih postopkov preverjanja resničnosti prijave (za 88,70%), predvsem za tuje državljane, kjer je število postopkov preverjanja prijave začasnega prebivališča naraslo za 100,81%, kar predpisujemo aktivnostim ugotavljanja fiktivnih prijav prebivališč, ki so se izvajale v tem letu.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu rešenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča:

vrsta odločitve - STALNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zavrnitev prijave SP	16	12	28	18	13	31
Prekinitev postopka	0	0	0	2	0	2
Ustavitev postopka	101	49	150	91	60	151
Skupno	117	61	178	111	73	184

Skupno število rešenih postopkov preverjanja stalnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 178, v letu 2019 pa 184. Kljub bistveno povečanemu številu postopkov, se število rešenih zadev ni povečalo, kar lahko nakazuje na kadrovske omejitve upravnih enot pri reševanju zadev, ki lahko dolgoročno pomenijo zaostanke pri odločanju – povečevanje števila nerešenih zadev, hkrati pa neučinkovitost zakonske rešitve.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu rešenih postopkov preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča

vrsta odločitve - ZAČASNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zavrnitev prijave SP	8	114	122	2	84	86
Prekinitev postopka	0	0	0	0	0	0
Ustavitev postopka	47	261	308	42	428	470
Skupno	55	375	430	44	512	556

Skupno število rešenih postopkov preverjanja resničnosti začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 430, v letu 2019 pa 556. Število rešenih zadev se je v primerjavi s preteklim letom sicer povečalo, kljub temu pa reševanje zadev ne sledi trendu povečanega števila uvedenih postopkov.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu nerešenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča (podatki zbrani na dan 3.2.2020)

	ODPRTI postopki preverjanja SP			ODPRTI postopki preverjanja ZP			VSI NEREŠENI POSTOPKI PREVERJANJ A
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
leto 2018	1	3	4	1	10	11	15
leto 2019	48	38	86	21	232	253	339

SKUPAJ	49	41	90	22	242	264	354
--------	----	----	----	----	-----	-----	-----

Na dan 3. 2. 2020 je bilo na upravnih enotah v reševanju skupaj 354 postopkov, ki so bili uvedeni v zadnjih dveh letih (*statistika ne zajema nerešenih postopkov, ki so bili uvedeni pred letom 2018*).

1.2.2 Postopki ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča²

Med tem, ko postopki preverjanja resničnosti prijave lahko preprečijo fiktivno prijavo pred njenim nastankom (postopek upravna enota uvede že ob prijavi prebivališča), postopki ugotavljanja prebivališča zagotavljajo možnost saniranja »že zatečenega stanja«, to je ureditve stanja v primeru, ko je na nekem naslovu že prišlo do neupravičene prijave ali pa je na naslovu še vedno prijavljen posameznik, ki tam ne prebiva več.

Na podlagi ZPPreb-1, ki v prvem odstavku 18. člena določa, da upravna enota v primeru dvoma da posameznik stalno prebiva na naslovu, kjer je prijavil stalno prebivališče ali je obveščena, da ni izpolnil prijavnih obveznosti, posameznika obvesti o obveznosti prijave in ga opozori na posledice, če obveznosti ne izpolni, upravne enote vodijo postopek ugotavljanja stalnega prebivališča:

- če posameznik ne uredi stalnega prebivališča v roku osmih dni po prejemu obvestila upravne enote ali ne da izjave, da na prijavljenem naslovu stalno prebiva,
- če poda izjavo, pa upravna enota še vedno dvomi, da na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva,
- če postopek predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno stalno prebivališče,
- če postopek predlaga občina, na območju katere posameznik prebiva.

Skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku uradna oseba v ugotovitvenem postopku ugotavlja resnično dejansko stanje, torej kje posameznik dejansko prebiva, ZPPreb-1 pa zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja Pošti Slovenije nalaga dolžnost posredovanja podatkov o preusmeritvah poštnih pošiljk posameznika, za katerega je uveden postopek ugotavljanja prebivališča, hkrati pa omogoča tudi, da se pri dokazovanju in preverjanju istovetnosti stranke postopka iz uradnih evidenc uporablja njena fotografija. Ker se kot dokaz v postopku lahko uporabi vse, kar je primerno za ugotavljanje stanja stvari in kar ustreza posameznemu primeru, se lahko opravi tudi ogled oziroma preverjanje na terenu. Če uradna oseba v postopku ugotovi, da posameznik prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega prebivališča, posamezniku na podlagi 21. člena ZPPreb-1 v register stalnega prebivalstva prijavi prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko prebiva oziroma mu po uradni dolžnosti odjavi prebivališče in v register stalnega prebivalstva vpiše naslov v tujini (lahko tudi zgolj državo, če naslova v tujini ne more ugotoviti), če v postopku ugotovi, da se je posameznik odselil z območja Republike Slovenije. Če uradna oseba v postopku ne more ugotoviti kje posameznik prebiva in mu po določbah 19. člena ZPPreb-1 tudi ne more prijaviti zakonskega prebivališča, posamezniku prijavi prebivališča na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku, preneha.

Za postopek ugotavljanja začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 18. člena ZPPreb-1.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu uvedenih postopkov ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča:

	Uvedeni postopki ugotavljanje SP	Uvedeni postopki ugotavljanje ZP	VSI UGOTOVITVENI POSTOPKI
--	----------------------------------	----------------------------------	---------------------------

	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
leto 2018	4.199	1.761	5.960	70	835	905	6.865
leto 2019	3.984	2.202	6.186	99	1.202	1.301	7.487
SKUPAJ	8.183	3.963	12.146	169	2.037	2.206	14.352

V letu 2019 je zaznan 9% porast števila uvedenih ugotovitvenih postopkov glede na preteklo leto. Uvedenih je bilo 622 postopkov več kot v letu 2018.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu rešenih postopkov ugotavljanja stalnega prebivališča:

vrsta odločitve - STALNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zakonsko prebivališče	488	35	523	316	21	337
Odjava SP iz RS	163	263	426	100	163	263
Prenehanje SP	520	499	1.019	239	319	558
Prijava novega SP	434	49	483	259	37	296
Prekinitev postopka	3	2	5	4	1	5
Ustavitev postopka	2.354	839	3.193	1.486	791	2.277
Skupno	3.962	1687	5.649	2.404	1332	3.736

Skupno število rešenih postopkov ugotavljanja stalnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 5.649, v letu 2019 pa 3.736.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu rešenih postopkov ugotavljanja začasnega prebivališča:

vrsta odločitve - ZAČASNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Prenehanje ZP	11	238	249	26	195	221
Prijava novega ZP	1	5	6	0	1	1
Prekinitev postopka	0	0	0	0	1	1
Ustavitev postopka	55	578	633	40	489	529
Skupno	67	821	888	66	686	752

Skupno število rešenih postopkov ugotavljanja začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 888, v letu 2019 pa 752.

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu nerешenih postopkov ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča:

	ODPRTI postopki ugotavljanje SP			ODPRTI postopki ugotavljanje ZP			VSI NEREŠENI UGOTOVITVENI POSTOPKI
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	

leto 2018	218	70	288	3	13	16	304
leto 2019	1.373	760	2.133	26	448	474	2.581
SKUPAJ	1.591	830	2.421	29	461	490	2.885

Na dan 3. 2. 2020 je bilo na upravnih enotah v reševanju skupaj 2.885 postopkov, ki so bili uvedeni v zadnjih dveh letih (*statistika ne zajema nerešenih postopkov, ki so bili uvedeni pred letom 2018*).

1.3 Že izvedene aktivnosti preprečevanja fiktivnih prijav

Že oktobra 2013 je bila v register stalnega prebivalstva nameščena informacijska rešitev za pregled števila oseb oziroma prijav stalnih in začasnih prebivališč na določenem naslovu, ki uradni osebi omogoča, da ob prijavi prebivališča preveri število prijavljenih oseb na naslovu ter takoj uvede postopek preverjanja resničnosti prijave, če je na naslovu prijavljeno večje število oseb (sum, da gre za fiktivno prijavo). Ob izvajanju strokovnih nadzorov je bilo ugotovljeno, da se preverjanje na izvaja ob vsaki prijavi. Od oktobra 2019 register stalnega prebivalstva omogoča tudi vpis opombe, ki je lahko relevantna za uradno osebo, ki izvaja prijave (za primere, ko ena upravna enota prijavo zavrne, posameznik pa v okviru odpravljene krajevne pristojnosti želi izvesti enako prijavo na drugi upravni enoti). V okviru nadgradnje registra stalnega prebivalstva je Ministrstvo za notranje zadeve upravne enote pozvalo tudi k označbi opomb na objektih porušeni stavb ali stavb v propadu, ki še imajo hišne številke in na katere se želijo fiktivno prijavljati posamezniki.

V letu 2018 je Ministrstvo za notranje zadeve za potrebe dela Policije pripravilo seznam naslovov v Republiki Sloveniji, na katerih je prijavljenih več kot 20 posameznikov, enako tudi v juniju 2019, saj zlorabe iz naslova fiktivnih prijav v smislu kaznivih dejanj overitve lažne vsebine, obravnava tudi policija. Vsem upravnim enotam so bila posredovana tudi navodila in usmeritve, ki se nanašajo na izvrševanje določb ZPPreb-1 in Zakona o tujcih, upravne enote so bile seznanjene tudi z aktivnostmi policije ter pozvane h kooperativnemu in odzivnemu sodelovanju s pristojnimi policijskimi enotami.

Na dan 20.10.2020 je bilo na območju Republike Slovenije 306 naslovov, na katerih je prijavljeno več kot 20 oseb stalno in 503 naslovi, na katerih je prijavljeno več kot 20 oseb začasno.

Iz spodnje tabele izhaja primerjava stanja z obdobjem od 25.5.2018, ko so se pričele izvajati prve aktivnosti v zvezi z odkrivanjem takšnih naslovov in preprečevanjem prijave fiktivnih prebivališč na teh naslovih. V tem času se je število naslovov z večjim številom prijavljenih stalnih prebivališč zmanjšalo za 59 (v zadnjem mesecu za 6), skupno število naslovov z več kot 20 začasnimi prijavami pa se je v zadnjem mesecu zmanjšalo za 15.

Vzporedno se zmanjšuje tudi število posameznikov, ki so prijavljeni na teh naslovih (3.788 manj prijav stalnih prebivališč in dodatno 3.760 manj prijav začasnih prebivališč).

	25.05.2018	
	št. naslovov	št. oseb
naslovi z več kot 20 stalno prijavljenimi	371	16.418
naslovi z več kot 20 začasno prijavljenimi	518	49.389

	17.09.2020	
	št. naslovov	št. oseb
naslovi z več kot 20 stalno prijavljenimi	312	12.845
naslovi z več kot 20 začasno prijavljenimi	518	44.378

	20.10.2020	
	št. naslovov	št. oseb
naslovi z več kot 20 stalno prijavljenimi	306	12.630
naslovi z več kot 20 začasno prijavljenimi	503	45.629

Podatki, ki so navedeni v zgornji tabeli, odražajo zgolj statistične podatke, ki temeljijo na številu prijav na naslovu, za katere pa ne moremo predpostaviti tudi, da gre za fiktivne prijave. Pri razumevanju problematike števila prijav na določenem naslovu je pomembno izpostaviti, da so številne prijave na določenih naslovih povsem upravičene in pričakovane. Stalna prebivališča, ki imajo naravo zakonskega prebivališča, ima namreč na naslovih centrov za socialno delo in naslovih občin prijavljeno večje število posameznikov ranljivih skupin prebivalstva (npr. brezdomci, pripadniki romske skupnosti, žrtve nasilja v družini, posamezniki v socialno varstvenih zavodih itd.). Hkrati so povsem upravičene tudi prijave začasnih prebivališč na naslovih stanodajalcev (študentski in dijaški domovi, domovi starejših občanov, zapori itd.).

Fiktivne prijave večjega števila oseb je obravnavala tudi policija v smislu storitve kaznivega dejanja overitve lažne vsebine po prvem odstavku 253. člena Kazenskega zakonika ter 1. točke prvega odstavka 4. člena ter 10. točke prvega odstavka 25. člena Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja. Okrajno sodišče v Mariboru je v konkretnem postopku, kjer se je ugotavljajo upravičenost prijave začasnega prebivališča za 618 oseb, v juniju 2019 izreklo tudi zaporno kazen.

Problematika fiktivnih prijav prebivališča večjega števila oseb na istem naslovu se je zaznavala zlasti pri tujcih, voznikih v mednarodnem prometu, ki so zaposleni pri slovenskih delodajalcih in napoteni na delo v tujino (zaradi pridobivanja A1 obrazca, zdravstvenega zavarovanja, dovoljenja za stalno prebivanje in združevanja družine), družinskih članih tujca, zaposlenega pri slovenskem delodajalcu (zaradi pridobivanja socialnih transferjev) in državljanih, ki dejansko prebivajo v tujini, pa ohranjajo rezidentstvo (davčne olajšave, navezanost na »dom« oziroma lastniško nepremičnino).

Dne 24. 1. 2019 je bila objavljena Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-477/17, ki je spremenila tolmačenje koncepta "stalno prebivališče (residence)" in "začasno prebivališče (stay)"³ pri izdaji potrdila A1, ki ga potrebujejo delavci, napoteni na delo v druge države članice EU, ki se po spremembi ne pogojuje več s prijavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

1.4 Medresorska delovna skupina za proučitev problematike fiktivnih prijav prebivališč posameznikov in s tem povezano zlorabo socialnih transferjev

S pomanjkljivostmi sistemskih rešitev se ukvarja tudi Medresorska delovna skupina (MDS) za proučitev problematike fiktivnih prijav prebivališč posameznikov in s tem povezano zlorabo socialnih transferjev, ki jo vodi Ministrstvo za notranje zadeve, v njej pa sodelujejo tudi predstavniki Policije, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. MDS je bila ustanovljena 18. 7. 2019.

Naloge MDS so sicer širše kot zgolj ureditev področja prijave prebivališč in zajemajo:

- proučitev problematike in priprava ukrepov, s katerimi se lahko prepreči prijava fiktivnih prebivališč posameznikov in njihovih otrok ter s tem povezano dodeljevanje denarnih socialnih pomoči in preostalih transferjev posameznikom in gospodinjstvom;
- proučitev možnosti zaježitve tako imenovanih fiktivnih vpisov v vzgojno-izobraževalne ustanove;
- proučitev zaostritve pogojev za zaposlovanje tuje delovne sile v Sloveniji;

- priprava predlogov ukrepov za ureditev področja agencijskega dela.

MDS je na skupnih sestankih identificirala problematiko po posameznih resorjih ter obravnavala posamezne ukrepe, ki bi lahko preprečevali fiktivne prijave. Izvedenih je bilo tudi več sestankov strokovnih služb vključenih resorjev. Vlada Republike Slovenije se je dne 12.12.2019 s sklepom št. 214-191/2019/51 seznanila tudi z vmesnim poročilom MDS.

MDS je oblikovala pomembna izhodišča za spremembe in dopolnitve ZPPreb-1, in sicer v smeri:

- ponovne uvedbe krajevne pristojnosti za prijavo prebivališča. Upravne enote poznajo svoje območje, zato ocenjujemo, da bo na ta način zmanjšana možnost fiktivne prijave oz. izvedbe prijave na drugi upravni enoti, če posameznik na eni ne uspe;
- uvedbe površinskih normativov za število prijavljenih na velikost uporabne površine stanovanja;
- poenostavitve postopkov preverjanja resničnosti prijave, ki bodo omogočali takojšnjo izdajo zavrnilne odločbe (brez ugotovitvenega postopka), zgolj na podlagi dejstva, da naslov, na katerega se posameznik želi prijaviti, nima stanovanjske namembnosti ali njegova uporabna površina glede na število že izvedenih prijav ni ustrezna.

Izhodišča so podrobneje opredeljena v poglavju cilji, načela in poglavitne rešitve predloga zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj predloga zakona je zagotovitev dodatnih ukrepov, ki bodo lahko zmanjšali število fiktivnih prijav, to je prijav stalnih ali začasnih prebivališč posameznikov na naslovih, na katerih le-ti dejansko ne prebivajo. Ob prijavi prebivališča je upravna enota dolžna v uradnih evidencah preveriti podatek o namembnosti objekta, uporabni površini objekta, namenjenega bivanju ter številu že prijavljenih posameznikov na tem naslovu. Rešitve morajo biti učinkovite, hkrati pa mora biti poenostavljeno tudi ukrepanje v smislu možnosti hitre izdaje odločbe o zavrnitvi prijave ob tovrstnih primerih.

S predlogom zakona se tudi odpravljajo tudi pomanjkljivosti zakona, zaznane v praksi, in sicer je cilj zakona ustrežnejša ureditev postopka prijave prebivališča otroka, tako da:

- soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če se otroku prijavlja stalni naslov v tujini in je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji;
- soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če je ta starš postavljen pod skrbništvo ali mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvrševati starševsko skrb. Popravek zakona se v tem delu usklajuje z Družinskim zakonikom in nadomešča institut odvzete poslovne sposobnosti in izvrševanja roditeljske pravice s postavitvijo pod skrbništvo in izvrševanjem starševske skrbi;
- se šteje, da ima novorojenček stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva, razen če starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik v roku 30 dni od rojstva novorojenčka, tega prijavi na drug naslov, kjer stalno prebiva;
- prijava od datuma rojstva novorojenčka velja tudi, če je vpisan v matični register v enem letu od rojstva.

S predlogom zakona se razširja nabor dokazil o pravici do prebivanja posameznika na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu se trenutno šteje izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Dodatno se kot dokazilo o pravici do

prebivanja opredeljuje tudi pogodba o služnosti stanovanja, pogodba o preužitku ter dokazilo o stavbni pravici. Upravna enota je dolžna v uradnih evidencah preveriti podatek o lastništvu oziroma solastništvu le, če jih ne predloži posameznik sam.

Tako kot zakon že zavezuje posameznika, predlog zakona k navedbi resničnih podatkov zavezuje tudi stanodajalca, ki je dolžan izvajati prijave začasnih prebivališč. S tem se preprečuje zlorabe, ki bi jih sicer lahko izvajali tudi stanodajalci, kršitev namreč predlog zakona opredeljuje kot prekršek.

Cilj zakona je, da se jasneje opredeli pravico in obveznost prijave začasnega prebivališča tudi za tujca. Doslej zakon določa zgolj, da je k prijavi zavezan tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje. Ker pa je tujec z vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, o kateri še ni bilo odločeno, po Zakonu o tujcih v enakovrednem položaju kot tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, skladno z Zakonom o tujcih predlog zakona k prijavi obveznosti zavezuje tudi tujca z vloženo prošnjo.

Cilj zakona je tudi jasnejša razmejitev postopka ugotavljanja stalnega prebivališča in predhodne aktivnosti obveščanja o obveznosti izpolnjevanja prijavnih dolžnosti, čeprav navedeno izhaja zgolj iz popravka poimenovanja člena. Hkrati se jasno določa, da ugotovitve upravne enote, ki zbira informacije o ustreznosti prijave posameznika in ugotovi, da ta prebiva na območju druge upravne enote, ne pomenijo odstop postopka, temveč odstop upravne zadeve.

Cilj zakona je odprava pomanjkljivosti, ki se nanašajo na določitev zakonskega prebivališča:

- za otroka, ki je nameščen v rejniško družino. V postopkih ugotavljanja stalnega prebivališča je namreč jasno, da takšen otrok prebiva na naslovu rejnika, prijava stalnega prebivališča na tem naslovu pa ni ustrezna rešitev, saj je namestitvev otroka v rejniško družino v osnovi vedno začasna, ves čas namestitve se namreč spodbujajo pogoji za vrnitev otroka matični družini. Predlog zakona tako določa, da se v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če se mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti (npr. starši se odselijo v tujino na neznan naslov, starši ob selitvi na nov naslov otroka nočejo prijaviti in.), in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo;
- za tujca, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi in nima dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ima pa veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje. Če se mu po določbah ZPPreb-1 stalnega ali začasnega prebivališča ne more prijaviti, se zanj izvede prijava zakonskega prebivališča, ki pa ima naravo začasnega prebivališča, na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo.

V praksi se je kot problematična izkazala tudi prijava posameznikov, ki prebivajo v domovih starejših občanov. Dom starejših občanov je praviloma stanodajalec, na naslov katerega se izvajajočasne prijave posameznikov. Vsi posamezniki, ki so nastanjeni v domovih, pa nimajo pogojev za ohranitev stalnega prebivališča na naslovu, kjer so stalno prebivali (stanovanje je npr. prodano, hiša porušena). V primeru, da bi se na naslov doma starejših občanov izvedla prijava stalnega prebivališča s soglasjem doma, bi to lahko vplivalo na doplačevanje stroškov bivanja in oskrbe, ki bremenijo občino stalnega prebivališča. Navedeno bi pomenilo nesorazmerno obremenitev občin, ki imajo na svojem območju domove starejših občanov, v katerih so nastanjeni tudi posamezniki iz drugih občin. Glede na določbo 56. člena ZPPreb-1 pa s tem, ko se posameznika na naslov doma starejših občanov prijavi z odločbo v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča, prerazporeditev stroškov med občinami ostaja nespremenjena,

posameznik pa ima lahko izvedeno prijavo stalnega prebivališča na naslovu, na katerem tudi resnično prebiva.

S predlogom zakona se spreminja postopek preverjanja resničnosti prijave. Ta se, glede na razloge, ki pogojujejo potrebo po preverjanju, deli na dve vrsti:

- a.) Na doslej veljavni način se izvaja ugotovitven postopek samo še za primere, ko ni predloženo soglasje starša, kadar se to zahteva in v primeru, da stanodajalec, lastnik oziroma solastnik, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, le temu ne dovoli prijave stalnega prebivališča. Prav tako se dopušča tudi možnost uvedbe ugotovitvenega postopka v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti.
- b.) Z namenom preprečevanja fiktivnih prijav se določa izdaja zavrnilne odločbe za posameznike, ki se prijavljajo na:
 - stavbo, ki v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
 - stavbo, ki ni stanovanjski objekt,
 - stanovanjski objekt, ki ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča,
 - ne predložijo dokazila o pravici do prebivanja na naslovu (pa ne gre za primere, da prijave ne dovoljuje stanodajalec, lastnik oziroma solastnik)

Pred izdajo zavrnilne odločbe upravna enota posamezniku naloži predložitev dokazila v 8 dneh. Če dokazilo ni predloženo, se v skrajšanem upravnem postopku izda zavrnilna odločba. Če posameznik predloži ustrezno dokazilo, ki pa samo po sebi še ne pomeni tudi ureditev prostorskih evidenc (kot npr. geodetski elaborat, gradbeno ali uporabno dovoljenje), upravna enota posamezniku prijavi zgolj začasno prebivališča na naslovu. Ko in če posameznik podatke v prostorskih evidencah uredi, se prijava stalnega prebivališča zanj lahko izvede, v nasprotnem primeru se prijava z odločbo zavrne. Izjemo predstavlja prijava otrok, na naslovu, kjer ima prijavljeno prebivališče že vsaj eden od staršev (npr. zatečeno stanje neustrezne namembnosti). Prijava drugega družinskega člana (kot ožji družinski član šteje polnoleten otrok, zakonec ali partner, zunajzakonski partner ali partner iz neskljenjene partnerske zveze ter njihovi starši, razvezani zakonec ter partner, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina) pa se preverja v klasičnem postopku preverjanja resničnosti prijave.

2.2 Načela

Predlagatelj namerava s predlogom zakona uresničiti načelo točnosti in ažurnosti podatkov v registru prebivalstva, zato si prizadeva odpraviti pomanjkljivosti veljavne zakonodaje z vzvodi, ki bistveno zmanjšujejo možnosti fiktivne prijave prebivališča.

1.3 Poglavitne rešitve

1.3.1 Ponovna uvedba krajevne pristojnosti

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 111/07), ki je začel veljati 20. 12. 2007, je v želji po čim večji odpravi administrativnih ovir odpravil krajevno pristojnost za prijavo oziroma odjavo prebivališča, za izdajo potrdil, prijavo začasnega odhoda z območja Republike Slovenije in vrnitev v Republiko Slovenijo ter določitev gospodinjske skupnosti. Za prijavno-odjavno obveznost je torej postala pristojna katera koli upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja. Za vodenje ugotovitvenega postopka in postopka preverjanja resničnosti prijave pa je bila še vedno pristojna upravna enota, kjer ima posameznik prijavljeno prebivališče oziroma ga prijavlja.

Tovrstna rešitev se je v praksi izkazala za neustrezno. Ugotoviti je, da uradne osebe upravne enote (razen v primeru večjih upravnih enot), poznajo območje svoje upravne enote, zato je bistveno manjša možnost za fiktivne prijave večjega števila posameznikov na naslov, kjer do takšne prijave ne more in ne bi smelo priti (npr. za prijavo na naslov nepremičnine, ki ima še veljavno hišno številko, pa v naravi ne obstaja, za nerazumno veliko število prijavljenih posameznikov na naslov objekta, ki glede na kvadraturu le-tega ne omogoča).

V praksi so bili prav tako zaznani primeri, ko posameznik s prijavo na eni upravni enoti ni uspel, prijavo pa je kasneje izvedla druga upravna enota. Upravnim enotam se je tako očitala neenotna praksa, kljub izvajanju iste zakonodaje in enotnih navodil. Pogosto pa so bile takšne prijave posledica spremenjenega obnašanja prijavitelja (ki je ob prijavi na drugi upravni enoti prilagodil svoja dokazila, izjavo itd.).

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti bo tako pripomogla k večji prepoznavnosti fiktivnih prijav, in k prenehanju izvajanja navidezno neenotne prakse upravnih enot.

1.3.2 Uvedba površinskih standardov za število prijavljenih na velikost uporabne površine stanovanja oziroma stanovanjskega objekta

Uvedba površinskih standardov, ki bodo določali dopustno število prijavljenih posameznikov na velikost uporabne površine stanovanja, lahko učinkovito preprečuje fiktivne prijave večjega števila posameznikov na enem naslovu.

Ob prijavi bo morala upravna enota v uradnih evidencah preveriti podatek o namembnosti objekta, uporabni površini objekta, namenjenega bivanju ter število prijavljenih oseb na naslovu. Uradni osebi, ki izvaja prijavo, mora biti na razpolago podatek o velikosti uporabne površine, ki se bo, v register stalnega prebivalstva prenašal iz evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu : geodetske uprave) in statistični podatek o številu oseb, ki imajo na naslovu že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.

Površinski standardi, ki jih je v okviru aktivnosti MDS pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor, in ki temeljijo na zakonodaji, ki že opredeljuje različne vrste površinskih normativov (Stanovanjski zakon, Pravilnik o minimalnih tehničnih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati bivalne enote, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, Pravilnik o določitvi minimalnih standardov za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji), bodo sicer določeni v podzakonskem aktu, ki je priloga temu vladnemu gradivu.

1.3.3 Poenostavitev postopka preverjanja resničnosti prijave

Postopek preverjanja resničnosti prijave se trenutno izvaja kot ugotovitveni postopek, kadar:

- eden od staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena tega zakona,
- stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona,
- stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- nepremičnina, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ter
- v drugih primerih, ko pristojni organ dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva (lahko tudi v primeru že izvedenega večjega števila prijav na naslovu).

Upravna enota za čas, dokler ne preveri resničnosti podatkov oziroma dokazil, posamezniku na naslovu prijavi začasno prebivališče. Če ugotovi, da na naslovu res prebiva, postopke s sklepom

ustavi in mu prijavi stalno prebivališče, ki velja od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku tudi preneha začasno prebivališče. Če pa upravna enota ugotovi, da posameznik na naslovu ne prebiva, z odločbo prijavo zavrne. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prijavljeno prebivališče na tem naslovu.

V praksi so postopki dolgotrajni (jih ni mogoče zaključiti v instruktorskem roku dveh mesecev, ki ga določa 222. člen Zakona o splošnem upravnem postopku, hkrati pa tudi neučinkoviti, saj se vabljene stranke in vabljene priče praviloma izogibajo sodelovanju v postopku, na vročenavabila se ne odzivajo ali pa vabil sploh ni mogoče vročiti, vabljene priče – tujci ne razumejo slovenskega jezika, pogosto je vprašljiva verodostojnost pričanja prič v postopku, njihove izjave so nemalokrat šablonske, vnaprej pripravljene oziroma dogovorjene. V času trajanja oziroma vodenja postopkov, stranke postopka nemalokrat prijavijo prebivališče na drugi upravni enoti, na drugem naslovu ali pa, še pred zaključkom postopka, iz Slovenije odidejo.

Postopek preverjanja resničnosti prijave se zato poenostavlja na način, ki bo omogočil hitrejšo izdajo zavrnilne odločbe, izdane v skrajšanem upravnem postopku, in sicer v primerih:

- če posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu (pa ne gre za primer, ko prijave ne dovoljuje stanodajalec, lastnik ali solastnik, ki je posamezniku dovolil prebivati na naslovu),
- če stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- če stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ali
- če stanovanjski objekt ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

V tem primeru bo upravna enota posameznika pozvala, da v 8 dneh predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, oziroma dokazilo o določitvi hišne številke oziroma dokazilo, da je v katastru stavb napačen podatek o namembnosti ali uporabni površini stavbe na naslovu, kamor se prijavlja. Takšno dokazilo lahko predstavlja sklep o določitvi hišne številke, geodetski elaborat, gradbeno ali uporabno dovoljenje.

Ob predložitvi dokazila, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, bo upravna enota posamezniku prijavila stalno prebivališče.

Ob predložitvi ustreznega dokazila kot je sklep o določitvi hišne številke, geodetski elaborat, gradbeno ali uporabno dovoljenje, ki izkazuje, da posameznik podatke v prostorskih evidencah ureja, bo upravna enota o naslovu in stavbi obvestila Geodetsko upravo Republike Slovenije, posamezniku pa prijavila začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi. Geodetska uprava bo morala o določitvi hišne številke oziroma o popravku podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke oziroma popravek podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe, obvestiti upravno enoto. Ta bo v primeru izpolnjevanja pogojev prijavo izvedla, v primeru neizpolnjevanja pogojev pa izdala zavrnilno odločbo. Zavrnilno odločbo bo lahko izdala tudi, če stranka dokazila ne bo predložila v 8 dneh od prejema poziva za dopolnitev vloge.

1.3.4 Rešitve, ki odpravljajo druge pomanjkljivosti zakona

Med drugimi rešitvami, ki odpravljajo pomanjkljivosti zakona, zaznanega v praksi, so:

- kot izjemo, ob kateri soglasje drugega starša ob prijavi otroka ni potrebno, se dodaja tudi primer, ko se otroku prijavlja stalni naslov v tujini, če je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji,

- zakon se usklajuje z Družinskim zakonikom s tem, ko določa, da se odvzeto poslovno sposobnost ali roditeljsko pravico in zadrževanje izvrševanja roditeljske pravice nadomešča s postavitvijo pod skrbništvo ali odvzem starševske skrbi in zadržanje izvrševanja starševske skrbi,
- dopušča se popravek prvega naslova novorojenčka, ki je sicer določen po uradni dolžnosti, in sicer v roku 30 dni od rojstva,
- določa se, da prijava od datuma rojstva otroka velja tudi, če je otrok vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register in sicer, v enem letu od rojstva,
- nabor dokazil, ki se predložijo ob prijavi prebivališča se širi še na pogodbo o služnosti stanovanja, pogodbo o preužitku in dokazilo o stavbni pravici, ki nedvoumno dokazujejo pravico do prebivanja na naslovu. Predlog hkrati upravni enoti nalaga, da ob prijavi v uradnih evidencah preveri podatki o lastništvu oziroma solastništvu zgolj, če ga ne predloži posameznik sam in ne v vseh primerih,
- posameznika, ki prijavlja prebivališče na naslov stavbe, ki v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, se izenači s posameznikom, ki se prijavlja na nestanovanjski objekt ali na naslov, na katerem prijava zaradi nedoseganja normativa števila prijav na uporabno površino ni mogoča,
- prijava začasnega prebivališča se, do odločitve o vlogi, izvede tudi za tujca z vloženo prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah Zakona o tujcih dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji,
- stanodajalca se zavezuje, da ob prijavi navede resnične podatke, hkrati pa se predpisuje, da je za kršitev določen prekrškovni organ upravna enota, za prekršek pa je predpisana globa v višini od 1.500 do 4.000 EUR, za morebitno kršitev,
- s popravkom naslova člena se jasneje razmejuje postopek ugotavljanja stalnega prebivališča od predhodnega obveščanja o prijavi obveznosti, ki ima v tej fazi naravo druge upravne naloge,
- s popravkom se določa, da se odstopi upravna zadeva in ne postopek,
- opredeljuje se možnost določitve zakonskega prebivališča za otroka, ki je nameščen v rejniško družino,
- upravna enota lahko določi zakonsko prebivališče tudi tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno prebivanje, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča. V tem primeru ima zakonsko prebivališče, ki ima sicer naravo stalnega prebivališča, izjemoma tudi naravo začasnega prebivališča,
- če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, mu lahko prijavi stalno prebivališče na ta naslov. Prijava na podlagi dokončne odločbe v postopku omogoča nespremenjeno izvajanje sofinanciranja po Zakonu o socialnem varstvu,
- tujec, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, pa v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča, mora izvesti enako prijavno obveznost kot tujec s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, to je prijava pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, če namerava na naslovu prebivati več kot 3 in ne več kot 90 dni.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančne posledice so povezane z nadgradnjo registra stalne prebivalstva in dodatnimi zaposlitvami na Ministrstvu za notranje zadeve, ki bo drugostopni organ pri odločanju o zavrnilih odločbah ter Ministrstvu za javno upravo, ki bo moralo zagotoviti ustrezne kadrovske resurse na upravnih enotah.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Avstrija

V Avstriji se v Centralnem registru prebivališč (Zentrale Melderegister) vodijo tako stalna, kot tudi druga (pogovorno: začasna) prebivališča. Definicija stalnega prebivališča je določena v avstrijski zvezni ustavi, in sicer je stalno prebivališče posameznika na tistem naslovu, na katerem se je iz dokazljivih okoliščin ali iz jasno razvidnih razlogov naselil, da bi si tam ustvaril središče svojih življenjskih interesov. Če so življenjski interesi posameznika, to so njegove delovne, poslovne in družbene vezi deljene na več različnih naslovov prebivališč, se kot stalno bivališče šteje tisto, do katerega ima posameznik prevladujoč bližnji odnos. Enako definicijo stalnega prebivališča določa tudi avstrijski Zakon o prijavi prebivališča.

Stalno prebivališče se šteje kot navezna okoliščina za določanje pristojnosti uradov in pogosto tudi kot pogoj za prejemanje socialnih prispevkov. Lažne oziroma fiktivne prijave stalnih prebivališč so zato pogostejše kot lažne prijave začasnih prebivališč.

Avstrijski zakon o prijavi prebivališča določa tudi, katera prebivališča se uvrščajo med druga prebivališča. Prebivališče posameznika je pogojeno s prenočevanjem na naslovu, kjer se je iz dokazljivih okoliščin ali iz jasno razvidnih razlogov naselil in od koder začasno izvaja svoje življenjske interese. Tudi počitniško prebivališče, ki je uporabljeno le enkrat letno, bi ustrezalo temu pojmovanju, če so tam shranjeni predmeti.

Prijavna obveznost se izvaja na prijavnih uradih (»Meldebehörde«). Pristojni prijavni organ na 1. stopnji je župan. Prijavni uradi so zavezani k obveščanju v primeru domneve, da bi bil vnos v Centralni register prebivališč lahko nepravilen. Zlorabe se pogosteje zaznavajo pri navajanju stalnih kot začasnih prebivališč, in sicer tako, da posameznik pri nekem organu navaja drug naslov, kot je evidentiran v Centralnem registru prebivališč. V veliko primerih pa takšne zlorabe niso mogoče, saj so evidence različnih organov medsebojno povezane. Finančni uradi npr. uporabljajo podatke o prebivališču iz Centralnega registra prebivališč in jih ne morejo spreminjati sami. Prav tako lahko fizična oseba pridobi prometno dovoljenje za tovorno vozilo le s stalnim prebivališčem, ki je shranjen v Centralnem registru prebivališč.

Tudi pri izplačevanju finančnega nadomestila za brezposelnost se vedno izvede poizvedba v Centralnem registru prebivališč. Zakonodajalec je v nekaterih primerih predvidel preverjanje stalnega prebivališča, kot podlago za uresničevanje določenih pravic, kot je na primer otroški dodatek, ki se ga izplačuje samo v primeru, da imata otrok in tisti, ki je za izplačilo dodatka zaprosil, prijavljeno enako stalno prebivališče.

V primeru prijave suma zlorabe prijavni uradi izvajajo nadzor. Nadzor lahko izvedejo tudi, če se jim navedbe tistega, ki prijavlja prebivališče, ne zdijo prepričljive. V primeru, da je posameznik prijavil prebivališče na naslovu, na katerem dejansko ne prebiva, se ga za prekršek kaznuje z denarno kaznijo do 726 EUR, pri ponovni kršitvi pa do 2.180 EUR. Dodatno se fiktivno prebivališče odjavi po uradni dolžnosti, če posameznik odjave ne naredi sam.

V Avstriji pogostosti fiktivnih prijav prebivališč ne morejo povezovati s posamezno kategorijo

posameznikov oziroma tovrstnih statistik ne beležijo. Ker izvedba upravnih postopkov pri prijavi prebivališč spada v pristojnost občin, minister za notranje zadeve pa v tovrstnih zadevah izdaja le splošne smernice, na državni ravni nimajo statistike, niti pregleda nad morebitnimi razlogi za prijavo fiktivnih prebivališč.

V zvezi s površinskimi standardi za prijavo prebivališča v posamezni stanovanjski enoti se ločuje med prijavo prebivališča na prijavnem uradu in elektronsko prijavo. Po 1. 3. 2019 imajo državljani Avstrije, ki imajo državljansko kartico (Bürgerkarte), možnost, da prijavijo prebivališče v Centralnem registru prebivališč preko spleta. Po določenem številu prijav v enem stanovanju, dodatne prijave niso več možne. Pri prijavi prebivališča na prijavnem uradu pa je dvom v prijavo odvisen od presoje urada. Vsak urad lahko, z namenom presoje, pri prijavi preveri, kdo je že prijavljen v tem stanovanju.

5.2 Slovaška

Za prijavo prebivališča mora posameznik, ki ima že prijavljeno prebivališče na Slovaškem, predložiti veljavno osebno izkaznico, v primeru posameznika, ki je mlajši od 18 let, mora njegov zakoniti zastopnik predložiti izpisek iz rojstne matične knjige. Če posameznik na Slovaškem nima prijavljenega prebivališča, mora predložiti veljavni potni list Slovaške republike. Ob prijavi prebivališča mora posameznik predložiti izpolnjeno vlogo za prijavo prebivališča, ime kraja in katastrsko ozemlje, osebni dokument lastnika nepremičnine ali druge upravičene osebe ali številko parcele ali številko stavbe oziroma številko stanovanja in dokazilo o lastniški ali solastniški pravici. Če posameznik, ki prijavlja prebivališče, ni lastnik nepremičnine, mora predložiti soglasje lastnika ali vseh lastnikov nepremične za vpis prebivališča. Prebivališče se lahko prijavi le na naslov, ki je uradno zabeležen v centralni evidenci vseh veljavnih naslovov, zato obstoja naslova ni potrebno preverjati.

Tuji državljani, brez prebivališča na Slovaškem, morajo poleg osebnega dokumenta in drugih dokazov, kot so zdravstveno zavarovanje, pogodbo o zaposlitvi, dokazilo o študiju, dokazilo o sklenitvi zakonske zveze s slovaškim državljanom itn., predložiti še izjavo tujca o lastništvu nepremičnine, najemno pogodbo z lastnikom nepremičnine ali z drugo pooblaščen osebo, potrdilo o nastanitvi s strani namestitvene kapacitete (hotel, hostel itn.), izjavo fizične ali pravne osebe o nastanitvi tujca na ozemlju Slovaške republike in dokazilo o tem, da je oseba upravičena do uporabe nepremičnine, če gre za izjavo uporabnika nepremičnine. Pristojni oddelek policije zahteva tudi dokaz o lastniški pravici.

Na Slovaškem preverjajo namembnost namestitve, saj se v postopku izvede tudi pregled namestitve, da se ugotovi, ali namestitev izpolnjuje pogoje v skladu z odlokom Ministrstva za zdravstvo. Na podlagi navedenega odloka se preverja namestitvena zmogljivost, toaletni prostori, od sostanovalcev ali sosedov se ugotavlja, ali prosilec dejansko stanuje na navedenem naslovu. Namestitev mora biti posamezniku zagotovljena vsaj šest mesecev oziroma za ves čas bivanja, če je krajše od šest mesecev. Odlok Ministrstva za zdravje določa tudi standarde za prijavo prebivališča v stanovanjski enoti, in sicer 12m^2 /osebo za uporabnika stanovanja in 6m^2 za vsako drugo osebo. Površina stanovanja mora biti vsaj 15m^2 .

Prijava prebivališča se na Slovaškem lahko zavrne pri začasnem prebivališču iz naslednjih razlogov: če je prosilec iz tretje države nezaželena oseba, če obstaja utemeljen sum, da bo državljan tretje države lahko pri svojem bivanju v Slovaški republiki ogrozil varnost države, javni red ali javno zdravje, če državljan tretje države ne izpolnjuje pogojev za dodelitev začasnega prebivališča, če državljan tretje države navede neresnične podatke ali predloži ponarejene dokumente ali spremenjene dokumente druge osebe, če je državljan tretje države sklenil zakonsko zvezo iz koristoljublja, če se podatki v potnem listu ne ujemajo z dejanskim stanjem, če odobritev začasnega prebivališča ni v javnem interesu in v primeru, če nastanitev v Slovaški republiki ne izpolnjuje pogojev za prijavo prebivališča.

S problematiko fiktivnih prijav prebivališč se Slovaška srečuje občasno. Fiktivno prijavo prebivališča se preveri s pregledom navedene nastanitve oziroma z zbiranjem informacij pri fizičnih ali pravnih osebah (sosedje, ponudniki namestitve itn.). Sistematično preverjanje nepravilnosti oziroma zlorab se na Slovaškem ne izvaja. Osebo, ki je prijavila svoje prebivališče na naslovu, na katerem ne stanuje, se lahko kaznuje z zavrnitvijo prijave prebivališča ali ukinitvijo prijavljenega prebivališča.

Slovaška zakonodaja in predpisi ne določajo kategorije posameznikov, za katere je fiktivno prebivališče dopustno. Povezava fiktivnih prebivališč z določeno skupino oseb ne obstaja. Glavni razlog za fiktivno prijavo prebivališča je pridobitev prebivališča.

5.3 Hrvaška

Na Hrvaškem ureja pogoje za prijavo in odjavo prebivališča, vodenje evidence podatkov o stalnem in začasnem prebivališču ter postopke za odjavo prebivališča po uradni dolžnosti, Zakon o prebivališču (»Uradni list« št. 144/12, 158/13).

Po pravni definiciji je stalno prebivališče (hrv. »prebivalište«) kraj in naslov v Republiki Hrvaški, kjer je oseba stalno naseljena zaradi uresničevanja svojih pravic in obveznosti, povezanih z življenjskimi interesi, kot so družinski, poklicni, gospodarski, socialni, kulturni in drugi interesi. Začasno prebivališče (hrv. »boravište«) pa je kraj in naslov v Republiki Hrvaški, kjer oseba začasno prebiva, a se na tem naslovu ni stalno naselila. Začasno prebivališče mora biti registrirano, če bo trajalo več kot tri mesece.

Posamezniki so dolžni prijaviti vse spremembe, ki se nanašajo na stalno in začasno prebivališčo (npr. spremembo naslova stalnega prebivališča v Republiki Hrvaški ali selitev v tujino, saj je v tem primeru oseba dolžna odjaviti stalno prebivališče v Republiki Hrvaški).

Državljan je dolžan v primeru prijave stalnega in začasnega prebivališča navesti točne in resnične podatke. Vsakršno drugačno ravnanje je protipravno in kaznivo ter povzroči odjavo iz baze podatkov o stalnem in začasnem prebivališču po uradni dolžnosti.

Glede zaznavanja problematike fiktivno prijavljenih prebivališč (ko oseba prijavi prebivališče na naslovu, na katerem dejansko ne prebiva) zakon predpisuje, da Policijska uprava, na območju katere ima oseba prijavljeno stalno prebivališče, po uradni dolžnosti izda odločbo o odjavi prebivališča osebe, če s terenskim preverjanjem ugotovi, da oseba dejansko ne živi na prijavljenem naslovu ali če jo o tem obvestijo javni organi in druge pravne in fizične osebe. Obstoj fiktivnih prijav se torej lahko zazna bodisi med izvedbo terenskega pregleda, pri katerem se ugotovi, da oseba ne živi na prijavljenem naslovu, bodisi s pomočjo obvestila Policijski upravi s strani drugih državnih organov oziroma drugih pravnih in fizičnih oseb.

Pri odkrivanju fiktivnih prijav prebivališča se izvajajo naslednji ukrepi: državljani, za katere obstaja utemeljen sum, da ne živijo na prijavljenih naslovih, so pozvani naj se izjasnijo glede dejanskega prebivališča; vršijo se terenski pregledi; državljani so dolžni paziti na rok veljavnosti dokumenta, s katerim dokazujejo svoje prebivališče. Zakon o prebivališču pooblašča Policijsko upravo, na območju katere ima oseba prijavljeno stalno prebivališče, da po uradni dolžnosti izda odločbo o odjavi prebivališča osebe, če s terenskim preverjanjem ugotovi, da oseba dejansko ne živi na prijavljenem naslovu. Policijska uprava in policijske postaje neprekinjeno opravljajo terenska preverjanja, da bi ugotovile ali osebe dejansko živijo na prijavljenih prebivališčih. Informacije, da določena oseba ali osebe ne živijo na prijavljenem naslovu stalnega prebivališča, policijska uprava oz. njene postaje prejemajo od pristojnih organov, pravnih ali fizičnih oseb, ali pa do teh ugotovitev pridejo ob opravljanju svojega dela.

Postopki nadzora o naselitvi osebe na naslovu, ki ga prijavlja, se izvajajo vedno, kadar obstajajo informacije (obvestila) ali sum, da oseba ne živi na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča. V

skladu z Zakonom o prebivališču mora posameznik pri prijavi stalnega oziroma začasnega prebivališča podati pisno izjavo, da se je nastanil v kraju in na naslovu kraja stalnega oziroma začasnega prebivališča. V primeru dvoma glede izjave ima pristojni organ pred evidentiranjem prijave pooblastilo, da na tem naslovu opravi terenski pregled, da ugotovi verodostojnost izjave. Pristojni organ ne evidentira prijave kraja stalnega oziroma začasnega prebivališča, če tekom terenskega pregleda ugotovi neresničnost dane izjave ali če se vloga nanaša na neobstoječi naslov. Postopki preverjanja nastanitve osebe na določenem naslovu se izvajajo v okviru postopkov prijave prebivališča, če je podan sum glede dejanskega prebivanja, in naknadno, ko ima posameznik že prijavljeno stalno prebivališče, vendar na tem naslovu ne prebiva.

Zakona o prebivališču predpisuje tudi globe za prekrške, in sicer se z globo od 500,00 do 5.000,00 kun za prekršek kaznuje fizična oseba, ki v predpisanem roku ne prijavi svojega stalnega ali začasnega prebivališča ali zaradi izselitve iz Republike Hrvaške ne odpove prebivališča ali ne podaljša prošnje za prebivanje. Enako se kaznuje oseba, ki ob prijavi stalnega oziroma začasnega prebivališča napačno izjavi, da se je naselila v kraju in na naslovu svojega stalnega oziroma začasnega prebivališča. Kot izhaja iz navedenega, so v skladu z zakonom za osebe, ki so prijavile fiktivno prebivališče, predpisane denarne kazni in odjava prebivališča po uradni dolžnosti iz baze podatkov o stalnem in začasnem prebivališču. Fiktivna prijava se torej v skladu z Zakonom o prebivališču šteje kot prekršek, za katerega je predpisana denarna kazen.

Fiktivnih prijav prebivališč ne morejo povezati z določeno skupino oseb (npr. tuji vozniki v mednarodnem prometu, tuji gradbeni delavci), saj na tem področju ni bilo nobenih raziskav. Nesporno je, da omenjena kategorija oseb zaradi narave dela pogosto ne živi na naslovu prijavljenega prebivališča, ampak to ne pomeni, da gre za fiktivno prijavo, če obstaja dejanska zveza osebe in naslova prijavljenega prebivališča (oseba prihaja na naslov prebivališča).

Obstaja nekaj razlogov, zaradi katerih ljudje prijavljajo fiktivno prebivališče, saj na prebivališču temelji niz pravnih predpisov, kot npr. davčni predpisi, predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, predpisi o socialni varnosti in drugi.

Na Hrvaškem ne obstajajo predpisani površinski standardi za prijavo prebivališča v posamezni stanovanjski enoti (število oseb na velikost stanovanja). Kljub temu »Obrazac 1, zahtevek za prijavo prebivališča« vsebuje podatke o številu članov gospodinjstva, na katerega se posameznik prijavlja in podatke o površini stanovanja, iz česar je mogoče ugotoviti, koliko oseb je prijavljenih na določeni površini stanovanja.

5.4 Madžarska

Pri prijavi naslova stalnega ali začasnega prebivališča na Madžarskem mora pristojni organ v registru preveriti identiteto državljana, osebne podatke in naslov, ki ga je oseba prijavila v skladu z zakonom LXVI iz leta 1992. Preučiti mora obstoj pogojev navedenih v zakonu, zlasti verodostojnost naslova, izpolnjevanje formalnih zahtev kot izhajajo iz predpisanega obrazca za prijavo ter skladnost z izjavo ponudnika nastanitve (npr. lastnika) in soglasje ponudnika nastanitve. Soglasje najemodajalca ni potrebno, če ima oseba, ki prijavlja naslov, veljavni dokument (npr. najemno pogodbo) ali javni dokument, ki mu daje pravico do uporabe stanovanja. Dokument je treba predložiti pristojnemu organu ob postopku prijave naslova. Resničnost navedenega naslova pristojni organ preveri na podlagi podatkov iz registra. Postopek prijave prebivališča ne zajema predvidene uporabe prostorov, temveč le resničnost narave prijavljenega naslova. V postopku registracije naslova pristojni organ lahko v registru prebivališč preveri tudi število oseb, ki dejansko prebivajo na naslovu, vendar to ne vpliva na prijavo naslova.

Namen registra prebivališč je, da je na voljo tako državljanom kot tudi državi, pravnim ali fizičnim osebam. Cilj registra je beležiti kontaktne podatke državljanov. Zakon LXVI poudarja deklarativno naravo registra prebivališč, v postopkih prijave naslova ne preučuje narave, velikosti

in razporeditve stanovanja, vendar določa, da je stanovanje enakovredno stavbam, delom zgradb, prostorom, ki ne spadajo med prebivališča in zagotavlja obstoj prebivališča na tem naslovu. V nasprotnem primeru bi to ogrozilo namen registra.

Oseba, ki živi na Madžarskem, je dolžna v roku treh delovnih dni po vselitvi ali izselitvi prijaviti svoj stalni ali začasni naslov. Občan mora sporočiti naslov, na katerem prebiva.

Vloga za prijavo se lahko zavrne, če; navedeni naslov ni resničen, prijavnega obrazca ponudnik nastanitve ni podpisal - z izjemo, ki jo določa zakon, če manjka soglasje ponudnika nastanitve - z izjemo, ki jo določa zakon, če ponudnik nastanitve nima pravice dati izjave, ali če prijava iz drugih razlogov ni v skladu z zakonskimi določbami o registraciji naslovov. Ob zavrnitvi prijave se vlagatelj naslov ne vpiše v javni register osebnih podatkov in naslovov.

Ministrstvo za notranje zadeve Madžarske po uradni dolžnosti spremlja postopke registracije naslovov na podlagi povratnih informacij državljanov in pristojnih organov. Da bi poenotilo prakso poročanja naslovov pristojnih organov in opozorilo na spremembe zakonodaje, ministrstvo v posameznih primerih izda obvestila in sklepe o posameznih primerih.

Postopke v zvezi z neresničnim, fiktivnim naslovom državljana lahko sproži ponudnik nastanitve pri okrožnem uradu ali pri notarju lokalne uprave ali pa opozori organ po uradni dolžnosti. Med postopkom pristojni organ po potrebi opravi inšpekcijski pregled na naslovu, na katerem je oseba prijavljena. Če se ugotovi, da naslov državljana ni resničen, bosta naslov in izkaznica, ki potrjujeta naslov, razveljavljena v registru osebnih podatkov in prebivališč.

Ministrstvo za notranje zadeve ugotavlja nepravilnosti pri prijavah s pregledom obrazcev za prijavo. Če je potreben popravek, obrazce za prijavo naslova vrne pristojnemu organu. To je lahko posledica razlik v vsebini podatkov v obrazcu za prijavo naslova in v registru.

Problematika lažnih prijav se rešuje v postopku prijave prebivališča. Če organ med postopkom prijave naslova ugotovi, da naslov ni resničen, se vloga zavrne. Če do zavrnitve pride po prijavi naslova, se naslov in izkaznica, ki potrjujeta naslov, razveljavita v registru osebnih podatkov in prebivališč. Če se ugotovi, da je naslov državljana neresničen in če oseba ne stanuje na naslovu, ki ga je prijavila, obstaja možnost razveljavitve naslova, ni pa dodatnih kazenskih, prekrškovnih ali upravnih sankcij.

Register prebivališč in osebnih podatkov ne vsebuje podatka o poklicu, zato podatki za določeno skupino oseb (tuji vozniki v mednarodnem transportu, tuji gradbeni delavci) niso na voljo.

Uradni postopek za razveljavitve fiktivnega naslova opravi notar ali okrožni urad. Register prebivališč in osebnih podatkov ne vsebuje podatkov o postopku, na primer razlogov za prijavo fiktivnega naslova.

5.5 Grčija

V Grčiji doslej niso zaznali množičnih kršitev prijav prebivališča. Tujec (državljan EU) mora svoj naslov v Grčiji prijaviti na lokalni policijski postaji, pri tem pa kot dokaz lahko predloži pogodbo o najemu stanovanja, račun za elektriko na njegovo ime ipd. Organ posebej ne preverja, ali ulica dejansko obstaja, velikosti stanovanja, namembnost ali tega, kdo vse je na tem naslovu že registriran. V splošnem se registracija naslova državljanu EU ne zavrne.

Pri tujcih iz tretjih držav so preverjanja bolj natančna, za to pa je zadolženo ministrstvo za imigracije, ki vodi postopek za pridobitev dovoljenja za prebivanje. V postopku policija dejansko lahko preveri, ali prosilec za dovoljenje za prebivanje živi na naslovu, ki ga je predložil, prav tako lahko opravi pogovore s sosedi ipd. Če se ugotovi, da prosilec za dovoljenje za prebivanje tam ne živi, se prosilcu zavrne vloga za dovoljenje za prebivanje in odda prijavo na tožilstvo. Sodišče

v primeru kršitev lahko naloži denarno ali celo zaporno kazen.

5.6 Nemčija

V Nemčiji mora oseba, ki je na podlagi Zveznega zakona o prijavi dolžna prijaviti prebivališče, ob prijavi, od leta 2015 naprej, predložiti potrdilo o vselitvi s strani stanodajalca - gre za dolžnost stanodajalca, da sodeluje v postopku prijave. Ta obveznost je bila leta 2002 sicer odpravljena, vendar je prišlo do pogostejše prijave fiktivnih prebivališč, na način, da so se osebe prijavljale na določenem naslovu, ne da bi tam dejansko živele. Da bi se to preprečilo, je bila z letom 2015 ponovno uvedena obveznost potrdila stanodajalca o dejanskem bivanju osebe na naslovu. Hkrati pridobijo lastniki stanovanj in najemodajalci pravico do vpogleda v register stalnega prebivalstva, tako lahko preverijo, kdo je prijavljen na njihovem naslovu. Če posameznik potrdila ne predloži, gre za upravni prekršek.

V postopku prijave imajo prijavni organi možnost preverjanja obstoja naslova, saj imajo na voljo katalog ulic v njihovi občini. Hkrati imajo prijavni organi zunanjo službo, ki lahko v okviru svojih kapacitet (predvsem v sumljivem primeru) na terenu poišče naslov in preveri, ali oseba tam tudi dejansko živi.

V Nemčiji se ob prijavi prebivališča ne preverja namembnosti stanovanja na naslovu (stanovanjska raba, poslovni objekt), niti se ne preverja števila že prijavljenih oseb na naslovu in ne velikosti stanovanja, ker v nemškem prijavnem sistemu te informacije niso pomembne. V postopku prijave se preveri identiteta osebe, in sicer na podlagi njenega osebne dokumenta. Prijava se lahko zavrne v primeru, ko prijavni urad ugotovi, da oseba dejansko ne živi na navedenem naslovu.

V primeru zavrnitve prijave, posameznika ni več v evidenci prebivalcev določene občine in posledično nima pravic do storitev, ki pripadajo tistim, ki imajo v občini prijavljeno prebivališče (npr. prosto mesto v vrtcu ali šoli). Prav tako lokalni organi niso pristojni za obravnavo vlog kot npr. za socialne dajatve.

V Nemčiji se srečujejo s problematiko fiktivnih prijav. Ali je oseba na naslovu prijavljena fiktivno, ugotavljajo preko obvestil lastnikov stanovanj, najemodajalcev, sosedov, s ciljanimi kontrolami (npr. tudi v sodelovanju z gradbenimi podjetji, kadar gre za nepremičnine v stanju razpada), obvestili drugih organov (sum zlorabe pravice do storitev). Nad zlorabami pri prijavah se praviloma nadzor ne izvaja, če za to ne obstajajo konkretni razlogi.

V Nemčiji se osebi, pri kateri se ugotovi, da ne živi na naslovu, na katerem je prijavljena, takoj odjavi naslov po uradni dolžnosti. Dodatno se lahko osebo, ki se je fiktivno prijavila, kot tudi osebo (najemodajalca), ki je izdala lažno potrdilo o bivanju osebe na naslovu, kaznuje z globo. Kategorija posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna, ne obstaja.

Fiktivne prijave prebivališč ne morejo povezati z določeno skupino oseb (npr. pri tujih voznikih v mednarodnem transportu, tujih gradbenih delavcih). Omenjene skupine ljudi niso dolžne prijaviti naslova, če se v Nemčiji nahajajo zgolj kratkoročno – izjema od prijavne obveznosti.

V Nemčiji na splošno velja, da se je oseba dolžna prijaviti na naslovu, na katerem dejansko živi. V nemškem pravu ob tem dejstvo, ali ima oseba pravico živeti na tem naslovu (npr. nima najemne pogodbe oz. stavba ni namenjena za stanovanjsko rabo), ne igra vloge. Fiktivna prijava tako obstaja s trenutkom, ko je oseba prijavljena na naslovu, na katerem dejansko ne živi.

Nemčija sicer ne razpolaga s centralnim registrom prebivalstva. Prijava in odjava naslova v določeni občini je mogoča izključno v tej občini, zato je občinam lažje imeti pregled nad prijavljenimi naslovi. Tudi vloge za socialne transferje je načeloma mogoče oddati zgolj pri krajevno pristojnem uradu. Sistem ima tako svoje prednosti, seveda pa tudi slabosti. Slabost

sistema je predvsem v tem, da ni mogoče preprosto ugotoviti, ali ima ista oseba naslov prijavljen tudi v drugih občini. Je pa mogoče - ob ugotovitvi, da oseba dejansko ne živi na naslovu, na katerem je prijavljena - naslov po uradni dolžnosti izbrisati. Prijava in odjava naslova je sicer dolžnost posameznika, takoj, ko se na določenem naslovu naseli (v roku dveh tednov po naselitvi oziroma izselitvi).

5.7 Francija

Francija nima registra stalnega prebivalstva in prijava prebivališča za francoske državljane ni obvezna. Civilni zakonik sicer dopušča možnost prijave prebivališča na občini, a se v praksi večinoma ne izvaja, razen v določenih postopkih, za katere je pristojna občina (npr. vpis otroka v vrtec ali šolo, vpis na seznam volivcev). Podatke o prebivališču določene osebe je zato v Franciji zelo težko pridobiti. Prebivališče se dokazuje z dokazili, kot so računi za elektriko ali telefon, potrdilo o plačani najemnini ter potrdilo o prijavi dohodnine.

Vprašanje fiktivne prijave se v Franciji ne postavlja, saj iz naslova stalnega prebivališča ne izhaja nobena pravica, ki bi jo posamezna oseba lahko uveljavljala.

Kontrolni ukrepi se ne izvajajo, razen v primeru socialnih stanovanj oziroma če obstaja sum, da najemnik socialno stanovanje oddaja. Velikost oziroma število sob socialnega stanovanja se dodeli glede na število družinskih članov. Najemniki morajo vsako leto prijaviti število oseb, ki v stanovanju prebivajo ter njihove prihodke. V primeru suma, da gre za kršitve določb najemne pogodbe, lahko stanovanjski sklad pogodbo prekine, zagrožena kazen za kršitev pa znaša 9000 evrov. Najemnik ima sicer pravico, da v stanovanje začasno nastani drugo osebo, pod pogojem, da s tem seznanjeni stanovanjski sklad in Blagajno za družinske prispevke (CAF), v primeru, da je prejemnik socialne pomoči. Stanovanjski sklad lahko v nekaterih primerih odobri podnajem socialnega stanovanja, še posebej, če je najemnik starejši od 60 let ali invalid.

V zasebnih stanovanjih pa zaradi zaščite pravice do zasebnega življenja število stanovalcev ni omejeno. Če je klavzula o omejenem številu stanovalcev navedena v najemni pogodbi, se le-ta šteje za nično.

5.8 Danska

Na Danskem nacionalno registracijo prebivališča v danskem sistemu civilne registracije (CPR) opravi lokalni organ (98 občin) v skladu z Uredbo o zakonu o sistemu civilne registracije. Namen CPR-ja je zagotoviti, da so vsi registrirani po tej uredbi na naslovu, kjer dejansko prebivajo.

Prebivališče pomeni kraj (nastanitev), kjer oseba redno spi, kadar ni začasno odsotna zaradi počitnic, službenih potovanj, bolezni ali podobnega, in kjer ima taka oseba svoje premoženje.

Če organ sumi, da oseba ni bila pravilno registrirana lahko sproži postopke za odpravo napake ali nepravilnosti. Pri preiskovanju bivalnih okoliščin oseb lahko lokalni organ od posameznika, poleg informacij, do katerih je upravičen v skladu z drugo zakonodajo, zahteva tudi naslednje podatke: podrobnejši opis bivalnih okoliščin, izjavo lastnika hiše ali najemnika o tem, kdo živi v njihovi stavbi ali stanovanju ter pridobi podatke s strani; podjetij, ki opravljajo poštna storitve, telekomunikacij, zasebnih stanovanjskih združenj in društev, skladov za zavarovanje za primer brezposelnosti, sindikatov in bank.

V preiskavi bivalnih razmer lahko lokalni organ informacije pridobi v elektronski obliki od drugih javnih organov. Te informacije je mogoče dobiti kot del obdelave posameznega primera ali kot del splošnega iskanja za namene nadzora.

Vsak posameznik, ki se preseli, mora spremembo prebivališča opraviti v roku petih dni po selitvi. Oseba, ki tega ne stori v zakonskem roku, je lahko kaznovana. Posamezniki, ki se na Dansko

preselijo iz tujine, lahko opravijo registracijo naslova le, če bo bivanje na Danskem trajalo več kot tri mesece. Posamezniki, ki se na Dansko preselijo iz druge nordijske države, morajo prijaviti prebivališče le, če bo njihovo bivanje na Danskem trajalo več kot šest mesecev.

Enako velja za osebe, ki so državljani države EU / EGP ali Švice, pa tudi za njihove družinske člane, za katere veljajo predpisi Evropske skupnosti o prostem pretoku, ustanavljanju in izmenjavi storitev itd., vendar niso državljani države EU / EGP ali Švice (državljeni tretjih držav). Druge osebe, ki se preselijo na Dansko, prijavijo prebivališče, če bo njihovo bivanje trajalo več kot tri mesece. Oseba, ki se preseli, mora prebivališče prijaviti v novi občini prebivališča najpozneje pet dni po izpolnitvi pogojev. Prijava lahko vključuje tudi člane gospodinjstva, ki se istočasno selijo in izpolnjujejo pogoje za registracijo.

Kratki obiski v tujini ne pomenijo prekinitve rokov za bivanje na Danskem, če zadevna oseba v navedenem obdobju večinoma spi na Danskem. Če ima lokalni organ poseben razlog, da dvomi, da bo bivanje na Danskem trajalo več kot tri mesece, lahko lokalna oblast počaka z registracijo naslova, razen če lahko zadevna oseba predloži verodostojna dokazila, da bo bivanje trajalo zahtevan čas.

Za osebe, ki na Danskem prvič prijavljajo naslov in imajo izdano dovoljenje za prebivanje, se šteje, da so izpolnile pogoj vsaj trimesečnega bivanja.

V zvezi s selitvijo znotraj Danske, selitvijo v tujino in selitvijo na Dansko iz tujine, morajo lokalne oblasti izvajati lokalne nadzorne ukrepe v skladu z izvršnim redom o Zakonu o sistemu civilne registracije. V zvezi s selitvijo po Danski in selitvijo v tujino se selitev poroča z uporabo rešitve digitalnega poročanja, ki jo da na voljo ustrezna občina (digitalna samopostrežba). Rešitev za digitalno poročanje ima lahko lokalne nadzorne ukrepe. Za dodatne informacije o lokalnih nadzornih ukrepih in lokalnih nadzornih ukrepih na splošno, se lahko veleposlaništvo obrne na lokalno občino.

Pri prijavi prebivališča posameznika se lahko uporabljajo samo naslovi v uradnem danskem registru naslovov (DAR). Prebivališče pomeni kraj (nastanitev), kjer oseba redno spi, kadar ni začasno odsotna zaradi počitnic, službenih potovanj, bolezni ali podobnega, in kjer ima taka oseba svoje premoženje. Za prijavo prebivališča se lahko uporabljajo tudi poslovni prostori, hotel ali poletna hiša. Tako predvidena uporaba prostorov ni ključnega pomena za to, ali se naslov lahko uporablja za prijavo prebivališča.

Število že prijavljenih oseb na določenem naslovu, ali velikost hiše ali stanovanja ni ključnega pomena za to, ali se naslov lahko uporablja za prijavo prebivališča, lahko pa lokalnim oblastem da razlog za razširjeni nadzor.

Prijava prebivališča se lahko zavrne, če obstaja kakršenkoli dvom o tem, ali zadevna oseba na naslovu prebiva. V tem primeru mora organ najprej raziskati zadevo.

S problematiko fiktivnih prijav se srečujejo, pri čemer so lokalne oblasti odgovorne za preprečevanje in odkrivanje takih primerov. Osebo, ki je prijavila svoje prebivališče na naslovu, na katerem ne stanuje, se lahko sankcionira.

Fiktivna prijava prebivališča ni dopustna za nobeno kategorijo posameznikov. Ministrstvo za socialne zadeve in notranje zadeve nima podlage za povezavo fiktivnih prijav prebivališč z določeno skupino, vendar se po izkušnjah ministrstva lahko zgodi fiktivna prijava, ko oseba zamenja prebivališče na Danskem, da bi si pridobila socialne ugodnosti.

5.9 Finska

Na Finskem posamezniku pri prijavi prebivališča ni potrebno predložiti nobenih dokazil.

Zadostuje podana izjava, da nekdo prebiva na določenem naslovu. Naslov na katerega se posameznik prijavlja mora obstajati v registru. Ob prijavi prebivališča se ne preverja namembnost stanovanja na naslovu. Tudi števila že prijavljenih oseb na naslovu in kvadratura stanovanja se ob prijavi ne preverja, saj ni določenih površinskih standardov za prijavo prebivališča. Obstaja pa možnost preverbe, če se presodi, da je na določenem naslovu v majhnem stanovanju prijavljenih preveč oseb.

Prijava prebivališča se zavrne, če posameznik prijavi prebivališče na naslovu, ki v registru ne obstaja. Pri zavrnitvi prijave je posledica le, da posameznik na naslovu ne more prijaviti prebivališča.

Problematika fiktivnih prijav prebivališč se zaznava zgolj naključno, ni pa vzpostavljenega posebnega sistema oziroma varovalk. Postopkov nadzora o naselitvi osebe na naslovu, ki ga prijavlja, ne izvajajo in tudi ne ugotavljajo nepravilnosti oziroma zlorabe pri prijavah.

Osebo, ki je prijavila prebivališče na naslovu na katerem ne prebiva zgolj odjavijo iz tega naslova. Zaradi lažne prijave bi sicer po zakonu lahko izdali plačilni nalog, vendar se v praksi to ne izvaja.

Kategorija posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna ne obstaja. V preteklosti se je dogajalo, da so prijave napačnih naslovov prijavljali predvsem tuji gradbeni delavci, kar pa v zadnjih letih ne zaznavajo več. Razlogi za prijavo fiktivnih prebivališč so zelo različni, od popolnoma nepomembnih do organiziranega kriminala.

5.10 Švedska

Na Švedskem se ob prijavi prebivališča preverja obstoj naslova. Davčna uprava tedensko prejema posodobitve od Lantmäteriet-a glede veljavnih naslovov na Švedskem. Davčna uprava lahko med drugim preveri oziroma zahteva tudi dokazila, soglasja lastnikov, najemne pogodbe, če je to potrebno. Davčna uprava nima informacij glede namembnosti lokacij, kjer se prijavlja prebivališče, ima le informacijo za kakšne vrste zgradbe gre.

Ob prijavi prebivališča se preverja število že prijavljenih oseb na naslovu in kvadratura stanovanja. Davčna uprava ima smernice za preverbo spremembe naslovov. Standardi za prijavo prebivališča v stanovanjski enoti ne obstajajo.

Prijava prebivališča se lahko zavrne na primer, če oseba po zakonu ne bi smela biti registrirana na določenem naslovu ali če je preverjeno, da oseba dejansko ne prebiva na naslovu. Vlogo je mogoče zavrniti tudi, če oseba ne more dokazati svoje pravice do prebivanja (na Švedskem). V tem primeru se osebi ne prijavi prebivališča v register prebivalstva kot njen uradni naslov. Če oseba še ni vpisana v register prebivalstva, bo zavrnitev pomenila tudi, da oseba ne bo prejela osebne identifikacijske številke.

S problematiko fiktivnih prijav se na Švedskem srečujejo. Če je oseba na naslovu prijavljena lažno, lahko davčno agencijo o tem obvesti oseba, ki dejansko živi na navedenem naslovu, ali pa drugi organi. Davčna agencija preuči primer in včasih izvede obiske naslova, kjer posamezniki živijo ali bi lahko domnevali, da živijo. Nepravilnosti oziroma zlorabe pri prijavah ugotavljajo npr. z uporabo ocen na podlagi tveganj.

Problematiko lažnih prijav rešujejo s pomočjo davčne agencije, ki lahko nadzira in preiskuje primere in ima pri tem več različnih ukrepov. Davčna agencija lahko v nekaterih primerih poda tudi kazensko prijavo, saj se lahko šteje za kaznivo dejanje, če v register prebivalstva vnese nepravilne podatke ali če ne izpolni obveznosti prijave naslova. Če sodišče ugotovi, da je dejanje predložitve napačnih podatkov v register prebivalstva kaznivo dejanje, lahko sodišče naloži globo ali zaporno kazen.

Kategorije posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna niso zaznane, zato fiktivne prijave prebivališč ne moremo povezati z določeno skupino oseb.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi ponovne uvedbe krajevne pristojnosti bodo prijave prerazporejene po upravnih enotah skladno s številom prebivalcev posamezne upravne enote, razbremenjene pa bodo upravne enote, na katerih so storitve izvajali posamezniki iz drugih občin.

S ciljem preprečevanja fiktivnih prijav se ob prijavah prebivališč na območju Republike Slovenije uvaja obvezno preverjanje podatka o namembnosti objekta, uporabni površini objekta, namenjenega bivanju ter število prijavljenih oseb na naslovu. Navedeno bo postopke prijave podaljšalo. Tehnične rešitve preverjanja bodo zagotovljene na način, ki bo omogočal, da bodo podatki, ki so potrebni za prijavo, razvidni neposredno v registru stalnega prebivalstva, torej brez potrebe po preverjanju podatkov v ločenih evidencah GURS.

Zmanjšalo se bo število postopkov preverjanja resničnosti prijave, saj se bodo ti uvajali samo še v primerih, če eden od staršev ne bo predložil soglasja ob prijavi otroka, če stanodajalec, lastnik oziroma solastnik posamezniku, ki posamezniku dovoli prebivati na naslovu, ne dovoli pa prijave in v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti.

Na novo pa se postavlja koncept odločanja upravne enote v primerih, ko:

- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu (pa to ni posledica prepovedi prijave s strani stanodajalca, lastnika ali solastnika),
- stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ali
- stanovanjski objekt ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

Prijava na takšen naslov se bo izvedla samo izjemoma, če se bo na naslov enega ali obeh staršev prijavljala otrok, ki so ga starši dolžni preživljati.

Sicer pa bo upravna enota bo posameznika pozvala, da v 8 dneh predloži dokazilo (dokazilo o pravici do prebivanja, sklep o določitvi hišne številke, geodetski elaborat, gradbeno ali uporabno dovoljenje).

Če dokazila v roku 8 dni ne bo predložil (kar ne bo mogel storiti posameznik, ki se prijavlja fiktivno), bo upravna enota z odločbo prijavo zavrnila.

Če bo predložil dokazilo, da ima pravico do prebivanja na naslovu, ki ga prijavlja, bo upravna enota posamezniku prijavila stalno prebivališče z dnem predložitve dokazila.

Če bo posameznik v 8 dneh predložil dokazilo določanju hišne številke oziroma dokazilo, da je v katastru stavb napačen podatek o namembnosti ali uporabni površini stavbe na naslovu, kamor se prijavlja, bo upravna enota o naslovu in stavbi obvestila Geodetsko upravo, posamezniku pa na naslovu, ki ga prijavlja, prijavila začasno prebivališče (v primeru, da se prijava izvaja na naslov, ki nima določene hišne številke, se začasno prebivališče prijavi do nivoja naselja oziroma ulice). Geodetska uprava bo o določitvi hišne številke oziroma o popravku podatka o

namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke oziroma popravek podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe, obvestila upravno enoto, ta pa bo postopek zaključila bodisi s prijavo stalnega prebivališča na naslovu (ko bodo podatki popravljene oziroma ko bo določena hišna številka) ali zavrnitvijo prijave z odločbo, izdano v skrajšanem upravnem postopku.

Izjema bo veljala za prijavo ožjega družinskega člana že prijavljenega posameznika na takšen naslov. V teh primerih bo upravna enota uvedla »klasičen« postopek preverjanja resničnosti prijave, skladno z določbami veljavnega zakona.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Stanodajalec, ki izvaja začasne prijave na naslov nastanitvenega objekta, je dolžan ob prijavi navesti resnične podatke, sicer njegovo ravnanje pomeni storitev prekrška.

Tujec, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, pa v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča, mora izvesti enako prijavno obveznost kot tujec s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, to je prijava pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, če namerava na naslovu prebivati več kot 3 in ne več kot 90 dni.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti vpliva (zmanjšuje) možnost izbire posameznika na območju katere upravne enote bo urejal svojo prijavno obveznost. Ne glede na navedeno so vse storitve povezane s prijavo – odjavno obveznostjo mogoče tudi preko portala eUprava.

Posameznik lahko svojo pravico do prebivanja na naslovu dokazuje tudi s predložitvijo pogodbe o služnosti stanovanja, pogodbe o preužitku in dokazilom o stavbni pravici.

Prijava prebivališča se skladno s predlogom zakona tako zavrne tudi v primeru, ko posameznik dejansko živi (in ima tudi urejene pogoje za prebivanje) na naslovu, ki še nima določene hišne številke ali pa raba ni ustrezno urejena v evidencah GURS (ni stanovanjska) oziroma je v evidencah GURS napačen podatek o kvadraturi uporabne površine. V tem primeru mora posameznik predhodno urediti podatke o nepremičnini v evidencah GURS.

Uvaja se ustreznejše rešitve prijav otrok in novorojenčkov, s tem, ko se določa novo izjemo neobveznega soglasja starša (če je eden od staršev tujec brez prebivališča v RS) in rok, v katerem se lahko po uradni dolžnosti določen naslov novorojenčka na zahtevo staršev popravi.

Dopušča se prijava zakonskega prebivališča otroka v rejništvo in tujca z urejenim statusom začasnega prebivanja v Republiki Sloveniji, če je ta žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi.

V postopku ugotavljanja stalnega prebivališča se omogoča prijava stalnega prebivališča posameznika, ki stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Ker predlog zakona pogojuje prijavo prebivališča z urejenostjo naslova v evidencah Geodetske uprave Republike Slovenije, bo dolgoročno vplival tudi na urejenost podatkov o hišnih številkah, namembnosti ter uporabni površini.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljni skupini, to je uradnim osebam, pristojnim za izvrševanje zakona na upravnih enotah, v obliki usmeritev in navodil.

Širši javnosti bo zakon predstavljen po medijih in svetovnem spletu.

Ministrstvo za notranje zadeve bo spremljalo izvajanje sprejetega predpisa prek analitičnih statističnih podatkov o številu prijav prebivališč po različnih kriterijih in številu uvedenih ter rešenih postopkov. Hkrati bo izvajanje zakona spremljalo v okviru strokovnih nadzorov nad delom upravnih enot.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

/

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe, ki bi za svoje sodelovanje prejeli plačilo.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Aleš Hojs, minister,
- Franc Kangler, državni sekretar,
- Dr. Anton Olaj, državni sekretar,
- Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- Iris Jeglič, Direktorat za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- mag. Alenka Colja, vodja Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16) se v 2. členu v 4. točki na koncu besedila dodata vejica in besedilo »če ni s tem zakonom določeno drugače«.

2. člen

V 4. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prijavlja oziroma odjavlja stalno ali začasno prebivališče.«.

Za prvim odstavkom se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

»(2) Za prijavo in odjavo začasnega prebivališča iz 9. člena tega zakona je pristojna upravna enota, na območju katere stanodajalec posamezniku prijavlja oziroma odjavlja začasno prebivališče.

(3) Za prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembo naslova v tujini je pristojna upravna enota, na območju katere ima posameznik stalno ali začasno prebivališče ali diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini.

(4) Za spremembo naslova za vročanje v Republiki Sloveniji je pristojna upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.«.

Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo peti, šesti in sedmi odstavek.

Dosedanji peti odstavek se črta.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

3. člen

V 5. členu se v petem odstavku za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. otroku prijavlja stalni naslov v tujini, pa je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji;«.

Dosedanje 3. do 6. točka postanejo 4. do 7. točka.

Dosedanja 7. točka, ki postane 8. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»8. je postavljen pod skrbništvo ali mu je odvzeta starševska skrb;«.

V dosedanji 8. točki, ki postane 9. točka, se besedi »roditeljsko pravico« nadomestita z besedama »starševsko skrb«.

Na koncu devetega odstavka se doda stavek »Če starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drugi zakoniti zastopnik v 30. dneh od rojstva novorojenčka, novorojenčka prijavi na drug naslov, kjer stalno prebiva, se šteje, da ima novorojenček na prijavljenem naslovu stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva.«.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Prijava od datuma rojstva novorojenčka velja, če je vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register, v enem letu od rojstva.«.

4. člen

V 7. členu se v četrtem odstavku za besedilom »najemna ali podnajemna pogodba« doda besedilo »pogodba o služnosti stanovanja, pogodba o preužitku, dokazilo o stavbni pravici,«, besedilo »če je to potrebno« pa se nadomesti z besedilom »če ga ne predloži posameznik«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ob prijavi stalnega prebivališča upravna enota z vpogledom v podatke registra prebivalstva preveri podatek o namembnosti stavbe, uporabni površini stavbe, namenjeni bivanju ter število prijavljenih oseb na naslovu, kamor se prijavlja stalno prebivališče.«.

Za dosedanjim sedmim odstavkom, ki postane osmi odstavek, se doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Površinske standarde za prijavo prebivališča predpiše minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister) v soglasju z ministrom, pristojnim za stanovanjske zadeve.«.

5. člen

V 8. členu se v prvem odstavku besedilo »prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka«.

V drugem odstavku se besedilo »prvega in tretjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega, drugega in četrtega odstavka«.

6. člen

V 9. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja za tujca le v primeru, če ima veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja, vizum za dolgoročno bivanje ali vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini, za državljana pa, če ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini.«.

V tretjem odstavku se za besedilom »Stanodajalec tujcu, ki« doda besedilo »nima vložene prošnje skladno s prejšnjim odstavkom in«.

Za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke.«.

7. člen

V 10. členu se v drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja, vizumom za dolgoročno bivanje ali z vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo

potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, upravni enoti prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve. Tujec, ki nima vložene prošnje, pa na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.«.

Na koncu četrtega odstavka se doda stavek »Če starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik v 30. dneh od rojstva novorojenčka, novorojenčka prijavi na drug naslov, kjer začasno prebiva, se šteje, da ima novorojenček na prijavljenem naslovu začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini od datuma rojstva.«.

8. člen

V 12. členu se v prvem odstavku besedilo »iz 22. in 24. člena« nadomesti z besedilom »iz 22. člena, tretjega odstavka 23. člena in 24. člena«.

V drugem odstavku se na koncu drugega stavka doda besedilo »ali vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji«.

9. člen

V 13. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ob prijavi upravna enota z vpogledom v podatke registra stalnega prebivalstva preveri podatek o namembnosti stavbe, uporabni površini stavbe, namenjeni bivanju ter število prijavljenih oseb na naslovu, kamor se prijavlja začasno prebivališče.«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane osmi odstavek, se besedilo »minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister)« nadomesti z besedo »minister«.

10. člen

V 14. členu se na koncu četrtega odstavka doda stavek »Navedeno velja tudi za prijavo začasnega prebivališča tujca z vloženo prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona iz prejšnjega odstavka dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji.«.

11. člen

V 15. členu se v drugem odstavku besedilo »sedmega odstavka 13. člena« nadomesti z besedilom »osmega odstavka 13. člena«.

12. člen

V 16. členu se v prvem odstavku 6., 7. in 8. točka spremenijo tako, da se glasijo:

»6. z dnem dokončnosti odločbe iz drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 21. člena tega zakona,
7. z dnem dokončnosti sklepa iz četrtega in petega odstavka 22. člena tega zakona,
8. z dnem dokončnosti odločbe iz šestega odstavka 22. člena tega zakona,«.
Za 8. točko se doda nova 9. točka, ki se glasi:

»9. z dnem dokončnosti odločbe iz devetega odstavka 23. člena tega zakona.«.

Dosedanja 9. in 10. točka postaneta 10. in 11. točka.

V četrtem odstavku se 9. točka spremeni tako, da se glasi:

»9. z dnem dokončnosti odločbe iz tretjega, petega in šestega odstavka 21. člena tega zakona.«.

13. člen

V 18. členu se naslov »(postopek ugotavljanja stalnega prebivališča)« spremeni tako, da se glasi: »(obvestilo o obveznosti prijave in postopek ugotavljanja stalnega prebivališča)«.

V šestem odstavku se beseda »postopek« nadomesti z besedama »upravna zadeva«.

14. člen

V 19. členu se za tretjim odstavkom dodata nova četrta in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo.

(5) Upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno prebivanje, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, če mu po določbah tega zakona stalnega ali začasnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. To zakonsko prebivališče ima naravo začasnega prebivališča.«.

Dosedanji četrta odstavek postane šesti odstavek.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se besedilo »prvega, drugega in tretjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka«.

Dosedanji šesti odstavek postane osmi odstavek.

15. člen

V 21. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko stalno prebiva. Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.«.

Dosedanji drugi do šesti odstavek postanejo tretji do sedmi odstavek.

16. člen

Naslov V. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»V. Preverjanje resničnosti prijave prebivališča in zavrnitev prijave prebivališča«.

17. člen

V 22. členu se v drugem odstavku na koncu 2. točke vejica nadomesti z besedo »ali«, črtajo se 3., 4. in 5. točka, dosedanja 6. točka pa postane 3. točka.

V tretjem odstavku se črta drugi stavek.

Četrty in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(4) Če upravna enota ugotovi, da so podatki oziroma dokazila resnična, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče. Stalno prebivališče velja od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku preneha začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka.

(5) Če upravna enota ugotovi, da je posameznik v času trajanja postopka preverjanja resničnosti prijave prijavil stalno prebivališče na drug naslov, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi. Prijavljeno začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena velja do dne prijave stalnega prebivališča.«.

Za spremenjenim petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena.«.

18. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen
(zavrnitev prijave stalnega prebivališča)

(1) Če posameznik ne izpolnjuje pogojev za prijavo stalnega prebivališča, ker:

1. ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, pa ne gre za primer iz 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena,
2. stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
3. stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ali
4. stanovanjski objekt ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča, ga upravna enota pozove, da v 8 dneh predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, ki ga ne more preveriti sama, oziroma dokazilo o določitvi hišne številke oziroma dokazilo, da je v katastru stavb napačen podatek o namembnosti ali uporabni površini stavbe na naslovu, kamor se prijavlja, kar dokaže s sklepom o določitvi hišne številke, geodetskim elaboratom, gradbenim ali uporabnim dovoljenjem.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek upravna enota prijavi stalno prebivališče, kadar gre za prijavo stalnega prebivališča otroka na naslov, ki je enak že prijavljenemu naslovu enega ali obeh staršev. Navedeno velja tudi za polnoletnega otroka, ki so ga starši dolžni preživljati.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravna enota uvede postopek preverjanja iz prejšnjega člena, če se na naslov prijavlja ožji družinski član že prijavljenega posameznika. Kot

ožji družinski član šteje polnoletni otrok, zakonec ali partner, zunajzakonski partner ali partner iz neskljenjene partnerske zveze ter njihovi starši, razvezani zakonec ter partner, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina.

(4) Če posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena predloži dokazilo o pravici do prebivanja iz 1. točke prvega odstavka tega člena, upravna enota posamezniku prijavi stalno prebivališče z dnem predložitve dokazila.

(5) Če posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena predloži ustrezna dokazila iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena, upravna enota o naslovu in stavbi obvesti Geodetsko upravo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava), posamezniku pa prijavi začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi.

(6) Geodetska uprava o določitvi hišne številke oziroma o popravku podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke oziroma popravek podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe, obvesti upravno enoto.

(7) Upravna enota posamezniku prijavi stalno prebivališče, če so po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča. Prijava stalnega prebivališča velja od dneva določitve hišne številke oziroma popravka podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb. S prijavo stalnega prebivališča posamezniku preneha začasno prebivališče iz petega odstavka tega člena.

(8) Upravna enota z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča, če:

1. posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, pa ne gre za primer iz 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena,
2. posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena ne predloži dokazila o določitvi hišne številke oziroma geodetska uprava obvesti upravno enoto, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke,
3. posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena ne predloži dokazila, da je v katastru stavb napačen podatek o namembnosti stavbe oziroma geodetska uprava obvesti upravno enoto, da niso izpolnjeni pogoji za popravek podatka o namembnosti stavbe ali
4. posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena ne predloži dokazila, da je v katastru stavb napačen podatek o uporabni površini stavbe na naslovu, kamor se prijavlja oziroma geodetska uprava obvesti upravno enoto, da niso izpolnjeni pogoji za popravek podatka o uporabni površini stavbe.

(9) Z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega odstavka posamezniku preneha začasno prebivališče iz petega odstavka tega člena.«.

19. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»24. člen

(postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča in zavrnitev prijave začasnega prebivališča)

(1) Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča in zavrnitev prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 22. in 23. člena.

(2) Drugi odstavek prejšnjega člena se smiselno uporablja tudi za prijavo začasnega prebivališča rejenca na naslov rejnika.«.

20. člen

V 35. členu se v četrtem odstavku besedilo »prošnjah za izdajo dovoljenj za prebivanje ter izdanih dovoljenjih za prebivanje« nadomesti z besedilom »prošnjah za izdajo ali podaljšanje dovoljenj za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja ter izdanih dovoljenjih za prebivanje in potrdilih o prijavi prebivanja«.

V sedmem odstavku za besedilom »povezavi stavbe z naslovi« doda vejica in besedilo »namembnosti in uporabni površini stavbe«.

21. člen

V 41. členu se na koncu tretjega odstavka doda stavek »Navedeno velja tudi za tujca, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno prebivanje, pa v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča.«.

22. člen

V 44. členu se v četrtem odstavku besedilo »prvega in tretjega odstavka 9. člena« nadomesti z besedilom »prvega, tretjega in petega odstavka 9. člena«.

23. člen

V 45. členu se v prvem odstavku v 4. točki besedilo »posameznik, zakoniti zastopnik, pooblaščen oseba, rejnik ali stanodajalec« nadomesti z besedilom »posameznik, zakoniti zastopnik, pooblaščen oseba ali rejnik«, v 5. točki pa se besedilo »lastnik, solastnik ali stanodajalec« nadomesti z besedilom »lastnik ali solastnik«.

V 11. točki se besedilo »(peti odstavek 22. člena in 24. člen tega zakona)« nadomesti z besedilom »(šesti odstavek 22. člena in 24. člen tega zakona)«.

V drugem odstavku se za 1. točko dodata novi 2. in 3. točka, ki se glasita:

- »2. ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (peti odstavek 9. člena tega zakona),
- 3. stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavno obveznost (šesti odstavek 7. člena in šesti odstavek 13. člena tega zakona),«.

Dosedanji 2. in 3. točka postaneta 4. in 5. točka.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

24. člen

(postopki, ki so bili začeti pred uporabo tega zakona)

Postopki iz 22. in 23. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16), ki so bili začeti pred uporabo tega zakona, se končajo po določbah Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16).

25. člen

(uskladitev predpisov)

(1) Minister uskladi Pravilnik o izvrševanju Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 38/17 in 52/19) v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

(2) Do uskladitve pravilnika iz prejšnjega odstavka se uporablja Pravilnik o izvrševanju Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 38/17 in 52/19), kolikor ni v nasprotju s spremenjenimi in dopoljenimi določbami zakona.

26. člen

(rok za določitev površinskih standardov za prijavo prebivališča)

Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za stanovanjske zadeve, določi površinske standarde za prijavo prebivališča iz devetega odstavka 7. člena spremenjenega in dopoljenega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

27. člen

(uveljavitev in uporaba zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa tri mesece od njegove uveljavitve.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu – 2. člen ZPPreb-1 v 4. točki podaja definicijo zakonskega prebivališča. Zakonsko prebivališče je stalno prebivališče, ki se posamezniku določi v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na naslovu občine ali centra za socialno delo. Predlog zakona definicijo dopolnjuje z dostavkom »če ni s tem zakonom določeno drugače«, saj se z novelo dopolnjuje 19. člen, ki sicer določa na kakšen način, komu in kam se prijavi zakonsko prebivališče. Nov peti odstavek namreč dopušča možnost, da upravna enota določi zakonsko prebivališče tudi tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno prebivanje, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča. V tem primeru ima zakonsko prebivališče izjemoma lahko tudi naravo začasnega prebivališča.

K 2. členu – 4. člen ZPPreb-1 ne določa krajevne pristojnosti za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji. Za navedene vrste prijav, kakor tudi za prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembe naslova v tujini je trenutno pristojna katera koli upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja oziroma odjavlja.

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti je eden od glavnih vzvodov preprečevanja fiktivnih prijav, zato se s predlogom zakona krajevna pristojnost ponovno uvaja, in sicer za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje. Za prijavo prebivališča bo pristojna tista upravna enota, na območju katere bo posameznik prijavljal oziroma odjavljal stalno ali začasno prebivališče. Za prijavo in odjavo začasnega prebivališča, ki jo je dolžan izvajati stanodajalec, bo pristojna tista upravna enota, na območju katere stanodajalec posamezniku prijavlja oziroma odjavlja začasno prebivališče. Če bo imel en stanodajalec svoje namestitvene prostore na lokacijah več različnih upravnih enot, bo moral prijavo izvajati na različnih upravnih enotah in ne na lokaciji svojega sedeža.

Za prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembo naslova v tujini bo pristojna upravna enota, na območju katere ima posameznik stalno ali začasno prebivališče pred odselitvijo v tujino ali, kot to velja že sedaj, diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini.

Izjemoma krajevne pristojnosti ni za spremembo naslova za vročanje. Ob predpostavki, da je naslov za vročanje lahko samo že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na območju Republike Slovenije, namreč zgolj sprememba naslov za vročanje iz stalnega prebivališča na začasno prebivališče ali obratno, ne more privedi do zlorab oziroma povzročiti nove fiktivne prijave.

K 3. členu – Pri izvajanju 5. člena ZPPreb-1 so bile zaznane težave v praksi, ko se je izvajala prijava stalnega naslova otroka, državljan Republike Slovenije v tujini. Pogosto gre za primere, ko je državljan Republike Slovenije zgolj en od otrokovih staršev, drug od staršev pa je tujec, ki v Sloveniji nima urejenega statusa, niti tukaj ni nikoli prebival. V takšnih primerih je, za prijavo otroka na naslovu v tujini, zahteva za obvezno predložitev soglasja drugega starša neživljenjska, saj soglasja običajno ni mogoče pridobiti. Iz navedenega razloga se kot izjema, ob kateri soglasje drugega starša ob prijavi otroka ni potrebna, dodaja tudi primer, ko se otroku prijavlja stalni naslov v tujini, če je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Med izjemami, ob katerih soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, veljavni zakon v 7. in 8. točki petega odstavka določa tudi primera, ko je staršu

odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica in kadar je zadržan izvrševati roditeljsko pravico. Zaradi uskladitvi z novim Družinskim zakonikom, se izvaja popravek 7. in 8. točke na način, da se določa, da soglasje starša ni potrebno, če je postavljen pod skrbništvo ali mu je odvzeta starševska skrb in če je zadržan izvajati starševsko skrb.

Deveti odstavek 5. člena ZPPreb-1 določa, da se šteje, da ima novorojenček, ki se mu prijavlja prvo prebivališče, stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva. Šesti in sedmi odstavek tega člena določata, kateri naslov se šteje kot naslov novorojenčka. Stalno prebivališče novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako stalnemu prebivališču matere oziroma stalnemu prebivališču očeta, če mati v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča. Stalni naslov v tujini novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji ali tujini, je enak stalnemu naslovu v tujini matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, oziroma stalnemu naslovu v tujini očeta, kadar mati nima stalnega naslova v tujini. Življenjski primeri izvajanja veljavnega zakona v praksi so pokazali, da navedena rešitev ni ustrezna takrat, ko se otrok rodi materi, ki še ni prijavila stalnega prebivališča na drugem naslovu (običajno je to naslov očeta), čeprav takoj po rojstvu z otrokom prebiva na tem naslovu, popravek naslova za nazaj pa ni mogoč. Ker na območju Republike Slovenije različne občine ob rojstvu otroka staršem dajejo različne ugodnosti ali prispevke, starši pogosto želijo popravek naslova, ki pa trenutno ni mogoč. Predlog zakona zato dopušča popravek naslova novorojenčka, ki je sicer določen po uradni dolžnosti, in sicer v roku 30 dni od rojstva.

Pomanjkljivost veljavnega zakona je tudi rok za določitev naslova novorojenčka po uradni dolžnosti. Otroci, ki so rojeni v tujini, so lahko priglasi v državljanstvo in vpisani v matični register s časovnim zamikom daljšega obdobja. Tako se lahko zgodi, da ob prvem vpisu rojstva v matični register ni mogoča govoriti o vpisu novorojenčka, temveč o vpisu otroka. Od rojstva otroka v tujini, pa do njegovega vpisa v matični register lahko pride tudi do situacij, ko se je naslov otroka v tujini že spreminjal. Predlog zakona tako določa, da prijava od datuma rojstva otroka velja tudi, če je otrok vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register in sicer, v enem letu od rojstva.

K 4. členu – Četrti odstavek 7. člena ZPPreb-1 določa, da mora posameznik ob prijavi stalnega prebivališča predložiti dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, šteje izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o lastništvu oziroma solastništvu, če je to potrebno. Predlog zakona nabor dokazil širi še na pogodbo o služnosti stanovanja, pogodbo o preužitku in dokazilo o stavbni pravici, ki nedvoumno dokazujejo pravico do prebivanja na naslovu. Predlog hkrati upravni enoti izrecno nalaga, da v uradnih evidencah preveri podatki o lastništvu oziroma solastništvu zgolj, če ga ne predloži posameznik sam in ne v vseh primerih, s čimer se odpravlja neenotna praksa dela upravnih enot. Na podlagi četrtega odstavka 13. člena ZPPreb-1, se smiselno enako izvaja tudi postopek prijave začasnega prebivališča.

Kot pomemben element preprečevanja fiktivnih prijav pa se v predlogu zakona na novo določa obveznost, da ob prijavi stalnega prebivališča upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o namembnosti objekta, uporabni površini objekta, namenjeni bivanju ter številu že prijavljenih oseb na tem naslovu. Podatki bodo uradni osebi razpoložljivi neposredno v registru stalnega prebivalstva, saj zakon določa povezavo registra stalnega prebivalstva z evidencami geodetske uprave in neposredno pridobivanje podatkov iz te evidence. Na podlagi že izvedenih preteklih prijav, bo uradna oseba lahko razpolagala tudi s podatkom o številu že izvedenih prijav stalnih in začasnih prebivališč na posameznem naslovu.

Ker bo presežen standard možnega števila prijavljenih oseb na velikost uporabne površine objekta razlog za zavrnitev prijave, se v 7. členu dodaja tudi izhodišče za pripravo podzakonskega akta, ki bo urejal površinske standarde. Pravilnik bo izdal minister za notranje

zadeve, v soglasju z ministrom za okolje in prostor.

K 5. členu – 8. člen ZPPreb-1 ureja prenehanje prijave stalnega prebivališča. Zaradi ostalih sprememb zakona, se v predlogu spreminja sklicevanje na 21. člen ZPPreb-1.

K 6. členu – 9. člen ZPPreb-1 v drugem odstavku določa prijavno obveznost stanodajalca za tujca z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje. Dosedanja interpretacija ZPPreb-1, ki je zagotavlja kontinuiteto naslova tujca z vloženo vlogo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, do njene odločitve, je temeljila na določbah Zakona o tujcih, na podlagi katerih se na pravočasno vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, izda potrdilo, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji do odločitve o prošnji. S tem, ko je vložena prošnja izenačena z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje oziroma potrdilom o prijavi prebivanja, morajo biti zagotovljeni tudi enaki pogoji prijave začasnega prebivališča. To pomeni, da se prijava začasnega prebivališča ali njegova sprememba lahko izvedeta tudi v primeru prošnje ali vloge za izdajo ali podaljšanje dovoljenja oziroma izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, če gre za dejansko nastanitev tujca na območju Republike Slovenije. Predlog zakona to izrecno določa.

Ker lahko fiktivne prijave izvaja tudi stanodajalec, se 9. člen ZPPreb-1 z novim petim odstavkom dopolnjuje z obveznostjo stanodajalca, da ob prijavi navede resnične podatke. Takšna obveznost v tretjem odstavku 7. člena in tretjem odstavku 13. člena sicer že zavezuje posameznika, ki prijavo izvaja sam. Novi obveznosti sledi tudi dopolnitev 45. člena kazenske določbe, pri čemer je posameznik za prekršek kaznovan z globo od 200 do 600 evrov, stanodajalec pa od 1.500 do 4.000 evrov.

K 7. členu – 10. člen ZPPreb-1 v drugem odstavku določa prijavno obveznost posameznika - tujca z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje. Dosedanja interpretacija ZPPreb-1, ki je zagotavlja kontinuiteto naslova tujca z vloženo vlogo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, do njene odločitve, je temeljila na določbah Zakona o tujcih, na podlagi katerih se na pravočasno vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, izda potrdilo, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, do odločitve o prošnji. S tem, ko je vložena prošnja izenačena z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje oziroma potrdilom o prijavi prebivanja, morajo biti zagotovljeni tudi enaki pogoji prijave začasnega prebivališča. To pomeni, da se prijava začasnega prebivališča ali njegova sprememba lahko izvedeta tudi v primeru prošnje ali vloge za izdajo ali podaljšanje dovoljenja oziroma izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, če gre za dejansko nastanitev tujca na območju Republike Slovenije. Predlog zakona to izrecno določa.

Četrti odstavek 10. člena ZPPreb-1 določa, da je začasno prebivališče novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, enako začasnemu prebivališču matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji ali stalnega naslova v tujini, oziroma začasnemu prebivališču očeta, kadar mati nima niti začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. Novorojenčku se začasno prebivališče prijavi po vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje. Šteje se, da ima novorojenček začasno prebivališče od datuma rojstva. Predlog zakona pa določa, da lahko tudi po prijavi začasnega prebivališča (enaka novost se uvaja tudi pri prijavi stalnega prebivališča) novorojenčka tujca, starša v roku 30 dni od rojstva otroka prijavita na drug naslov, kjer začasno prebiva, prijavljen naslov pa velja od rojstva otroka (pomembno npr. v primerih izgube pravice do denarne pomoči ob rojstvu otroka)

K 8. členu – 12. člen ZPPreb-1 določa pogoje prijave začasnega prebivališča. V prvem

odstavku so navedeni primeri, ko ima lahko posameznik izjemoma hkrati prijavljeni dve začasni prebivališči. Poleg primera posameznika, ki je v postopku preverjanja resničnosti prijave in posameznika, ki je nastanjen v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih, se v povezavi z vsebino novega tretjega odstavka 23. člena predloga, dodaja tudi primere, ko upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave, če se na naslov, kjer ni določene hišne številke, ali na naslov, kjer stanovanjske namembnosti ali kjer kvadratura glede na določene normative ne mogoča dodatne prijave, prijavlja ožji družinski član že prijavljenega posameznika.

Dopolnitev drugega odstavka na enak način, kot dopolnitev drugega odstavka 9. člena in drugega odstavka 10. člena, ureja prijavo začasnega prebivališča za tujca z vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki se mu po določbah Zakona o tujcih dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji.

K 9. členu – 13. člen ZPPreb-1 določa način prijave začasnega prebivališča. Predlog vsebuje enake dopolnitve, kot se nanašajo na 7. člen zakona, ki ureja prijavo stalnega prebivališča. Kot pomemben element preprečevanja fiktivnih prijav pa se v predlogu zakona na novo določa obveznost, da upravna enota tudi ob prijavi začasnega prebivališča v uradnih evidencah preveri podatek o namembnosti objekta, uporabni površini objekta, namenjeni bivanju ter številu že prijavljenih oseb na tem naslovu. Podatki bodo uradni osebi razpoložljivi neposredno v registru stalnega prebivalstva, saj zakon določa povezavo registra stalnega prebivalstva z evidencami geodetske uprave in neposredno pridobivanje podatkov iz te evidence. Na podlagi že izvedenih preteklih prijav, bo uradna oseba lahko razpolagala tudi s podatkom o številu že izvedenih prijav stalnih in začasnih prebivališč na posameznem naslovu.

Izvaja se tudi nomotehnična uskladitev novega osmega odstavka tega člena.

K 10. členu – 14. člen določa čas prijave začasnega prebivališča. Zaradi dopolnitev, ki se določajo v 9. in 10. členu zakona in se nanašajo na možnost prijave začasnega prebivališča tujca na podlagi vložene prošnje (ki ga v pravicah izenačuje s tujcem z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje ali potrdilom o prijavi prebivanja), se dopolnjuje tudi četrti odstavek 14. člena zakona na način, ki prijavo omogoča do odločitve o vlogi.

K 11. členu – Drugi odstavek 15. člena določa smiselno uporabo določil zakona za izvajanje odjave začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji in začasnega naslova v tujini. Zaradi novega sedmega odstavka 13. člena, se popravlja sklic na uporabo določb 13. člena.

K 12. členu – V 16. členu ZPPreb-1, ki ureja prenehanje začasnega prebivališča, se zaradi sprememb zakona usklajuje sklice na posamezne odstavke 21., 22. in 23. člena ZPPreb-1.

K 13. členu – V 18. členu ZPPreb-1 se s korekcijo naslova člena, jasneje razmejuje postopek ugotavljanja stalnega prebivališča od predhodne obveznosti obveščanja posameznika o prijavi obveznosti, ki ima v tej fazi naravo druge upravne naloge. Hkrati se z dopolnitvijo šestega odstavka jasno določa, da ugotovitve upravne enote, ki zbira informacije o ustreznosti prijave posameznika na svojem območju in ugotovi, da ta prebiva na območju druge upravne enote, ne pomenijo odstopa postopka, temveč odstop upravne zadeve..

K 14. členu – 19. člen ZPPreb-1 ureja določitev zakonskega prebivališča v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na podlagi tretjega odstavka 18. člena. Predlog novega četrtega odstavka odpravlja v praksi zaznano pomanjkljivost, ki izhaja iz možnosti določitve zakonskega prebivališča za otroka, ki je nameščen v rejniško družino. V postopkih ugotavljanja je namreč jasno, da takšen otrok prebiva na naslovu rejnika, kjer pa ima prijavljeno začasno prebivališče, saj je rejništvo institut začasne narave. Zato tudi prijava

stalnega prebivališča na tem naslovu ni ustrezna rešitev. Predlog zakona v novem četrtem odstavku 19. člena tako določa, da se v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če se mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti (npr. starši se odselijo v tujino na neznan naslov, starši ob selitvi na nov naslov ne želijo prijaviti tudi otroka inp.), in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. Ob tem ima lahko vzporedno prijavljeno začasno prebivališče na naslovu rejnika, ta naslov pa je lahko tudi naslov za vročanje.

Doslej je imelo zakonsko prebivališče naravo stalnega prebivališča. Zaradi reševanje ranljive kategorije posameznikov tujcev, ki so žrtve nasilja v družini ali trgovine z ljudmi (običajno so nastanjeni v varni hiši ali zatočišču za žrtve nasilja v družini), se je v praksi izkazala tudi potreba po tem, da ima lahko izjemoma naravo zakonskega prebivališča tudi začasno prebivališče. Nov peti odstavek, ob vsebinsko podobni rešitvi, ki izhaja iz tretjega odstavka 19. člena veljavnega zakona, tako določa, da upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno prebivanje, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. Možnost prijave zakonskega prebivališča zgolj na podlagi soglasja centra za socialno delo omogoča tudi hitro odločanje v postopku, saj v tem primeru dodatno dokazovanje ni potrebno.

Zaradi dodanih odstavkov, se v petem (novem sedmem) odstavku dodaja sklicevanje na nova odstavka.

K 15. členu – 21. člen ZPPreb-1 določa odločitve upravne enote v postopku ugotavljanja prebivališča. V praksi se je kot problematična izkazala tudi prijava posameznikov, ki prebivajo v domovih starejših občanov. Dom starejših občanov je praviloma stanodajalec, na naslov katerega se izvajajo začasne prijave posameznikov. Vsi posamezniki, ki so nastanjeni v domovih, pa nimajo pogojev za ohranitev stalnega prebivališča na starem naslovu (stanovanje je npr. prodano, hiša porušena). V primeru, da bi se na naslov doma starejših občanov izvedla običajna prijava stalnega prebivališča s soglasjem doma kot stanodajalca oziroma lastnika, bi to lahko vplivalo na doplačevanje stroškov bivanja in oskrbe, ki bremenijo občino stalnega prebivališča na podlagi Zakona o socialnem varstvu. Glede na določbo 56. člena ZPPreb-1 se namreč iz proračuna Republike Slovenije financirajo tudi stroški storitev v zavodih za odrasle, če upravičenec pred prijavo stalnega prebivališča na podlagi dokončne odločbe upravne enote, izdane v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča skladno z ZPPreb-1, na naslovu nastanitvenega centra ali na naslovu zavoda, v katerem je nastanjen, v Republiki Sloveniji ni imel prijavljenega stalnega prebivališča. Stroški storitve pri prijavi stalnega prebivališča na naslovu socialnovarstvenega zavoda na podlagi dokončne odločbe upravne enote, izdane v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča skladno z ZPPreb-1, pa se financirajo iz proračuna občine, v kateri je imel upravičenec prijavljeno stalno prebivališče pred prijavo stalnega prebivališča na naslovu zavoda.

Ker občine nasprotujejo prijavam stalnih prebivališč s soglasjem domov starejših občanov, v ugotovitvenem postopku pa je dejstvo stalnega prebivanja v domu nesporno ugotovljeno, predlog novega drugega odstavka 21. člena, z namenom poenostavitve vodenja ugotovitvenih postopkov v tovrstnih primerih, določa, da če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko stalno prebiva (torej na naslov doma). Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku. Navedena rešitev ohranja sorazmerno obremenitev občin in ne prelaga stroškov izključno na občine, ki

imajo na svojem območju domove starejših občanov, v katerih so nastanjeni tudi posamezniki iz drugih občin. Posameznik v tem primeru na naslovu doma pridobi tudi naslov za vročanje.

K 16. členu – naslov V. poglavja, ki se glasi »Preverjanje resničnosti prijave«, se po novem glasi »Preverjanje resničnosti prijave prebivališča in zavrnitev prijave prebivališča«, saj se v nadaljnjih določbah opredeljuje nov postopke zavrnitve prijave.

K 17. členu – 22. člen, ki ureja postopke preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča, se spreminja tako, da se v 23. člen izloča posamezne razloge, zaradi katerih je upravna enota uvedla postopek preverjanja resničnosti prijave..

Ugotovitveni postopek se trenutno izvaja v primerih:

- ko eden od staršev ne predloži soglasja ob prijavi otroka,
- ko stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
- ko posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu,
- ko stavba, na katero se posameznik prijavlja v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- ko nepremičnina, na katero se posameznik prijavlja ni stanovanjski objekt
- v drugih primerih dvoma

Po novem predlogu pa se bodo ugotovitveni postopki vodil zgolj:

- v primeru, da eden od staršev ne predloži soglasja ob prijavi otroka
- v primeru, da stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave in
- v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti, dopuščajo pa diskrecijsko presojo uradne osebe.

Upravne enote bodo v navedenih primerih posamezniku še vedno prijavile začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas, dokler ne bodo preverile resničnosti podatkov oziroma dokazil. Če bo upravna enota ugotovila:

- da so podatki oziroma dokazila resnična, bo postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavila, posamezniku pa prijavila stalno prebivališče, ki bo veljalo od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa bo začasno prebivališče posamezniku prenehalo;
- da je posameznik v času trajanja postopka prijavil prebivališče na drug naslov, bo postopek ustavila s sklepom, prijavljeno začasno prebivališče pa bo veljalo do dne prijave stalnega prebivališča;
- da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, bo z odločbo zavrnila prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe bo posamezniku prenehalo začasno prebivališče.

K 18. členu – 23. člen veljavnega zakona ureja prijavo na naslovu stavbe brez hišne številke. Če se želi posameznik prijaviti v stavbi, ki v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, ob prijavi poleg naslova stavbe (občina, naselje oziroma ulica) navede tudi številko stavbe iz katastra stavb. Upravna enota o tem obvesti geodetsko upravo, geodetska uprava pa določi stavbi hišno številko, če so izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, in jo evidentira v registru prostorskih enot. Geodetska uprava o določitvi hišne številke ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, obvesti upravno enoto. Gre za okoliščine, v katerih je aktivnost urejanja hišne številke na posamezniku. V povezavi z 22. členom ZPPreb-1, upravna enota za takšnega posameznika uvede postopek preverjanja resničnosti prijave, in mu prijavi začasno prebivališče v naselju oziroma ulici, ki jo je navedel ob prijavi. Če Geodetska uprava stavbi v registru prostorskih enot določi hišno številko, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče, ki velja od datuma določitve hišne številke. Če upravna enota ugotovi, da stavba ne obstaja oziroma da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča, z dnem dokončnosti

odločbe pa posamezniku preneha začasno prebivališče.

Predlog zakona situacijo, ko posameznik ne izpolnjuje pogoja za prijavo stalnega prebivališča ker stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, enači s situacijo, ko stavba, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt in situacijo, ko stanovanjski objekt ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

V teh primerih upravna enota posameznika ob prijavi pozove (poziv k dopolnitvi vloge bo tipiziran, saj bo zagotovljen takojšen izpis neposredno iz registra stalnega prebivalstva), da v 8 dneh predloži dokazilo o določitvi hišne številke oziroma dokazilo, da je v katastru stavb napačen podatek o namembnosti ali uporabni površini stavbe na naslovu, kamor se prijavlja, kar dokaže s sklepom o določitvi hišne številke, geodetskim elaboratom, gradbenim ali uporabnim dovoljenjem. Navedeni rok velja tudi za posameznika, ki ne predloži dokazila o pravici do prebivanja, pa ne gre za primer, ko lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku sicer dovolil prebivati na naslovu, prijave pa ne dovoli in tako posamezniku omejuje prijavno obveznost.

Če bo posameznik dokazilo o pravici do prebivanja predložil v 8 dneh, se prijava stalnega prebivališča izvede in sicer z dnevom predložitve dokazila. Če posameznik v predpisanem roku ustreznega dokazila o pravici do prebivanja ne predloži, se prijava z odločbo zavrne v skrajšanem upravnem postopku. Odločba bo tipizirana, saj bo zagotovljen njen takojšen izpis neposredno iz registra stalnega prebivalstva.

Predlog člena izdajo odločbe o zavrnitvi določa z namenom zaježitve fiktivnih prijav v začetni fazi, torej s ciljem, da fiktivno prijavo prepreči še pred njenim nastankom. Za posameznike, ki se želijo na naslov prijaviti fiktivno se predpostavlja, da ne bodo pristopili k urejanju podatkov v evidencah Geodetske uprave. Za posameznike, ki dejansko prebivajo na naslovu, ki v prostorskih evidencah ni urejen, pa se predpostavlja, da bodo podatke tudi ustrezno uredili.

Predlog zato določa, da v primeru, ko bo posameznik v roku 8 dni predložil ustrezno dokazilo, kot tako pa šteje sklep o določitvi hišne številke, geodetski elaborat, gradbeno ali uporabno dovoljenje, bo upravna enota o naslovu in stavbi obvestila Geodetsko upravo in posamezniku prijavila začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi. Geodetska uprava o določitvi hišne številke oziroma o popravku podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke oziroma popravek podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe, obvesti upravno enoto. Ko bo upravna enota po prejemu obvestila ugotovila, da so izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča (torej, da je določena hišna številka ali popravljen podatek o namembnosti oziroma o uporabni površini), bo prijavo stalnega prebivališča izvedla, veljala pa bo od dneva določitve hišne številke oziroma popravka podatka o namembnosti ali uporabni površini stavbe v katastru stavb. S prijavo stalnega prebivališča bo posamezniku tudi prenehalo začasno prebivališče.

Izjema, ob kateri je prijava prebivališča mogoča takoj, tudi če pogoji za prijavo niso izpolnjeni, je prijava otroka (vključno s polnoletnim otrokom, ki so ga starši še dolžni preživljati), če se ga prijavlja na naslov enega ali obeh staršev.

V primeru, da bi prijavo na naslov ob neizpolnjevanju pogojev želel izvesti ožji družinski član že prijavljenega posameznika (kot taki so definirani: polnoletni otrok, zakonec ali partner, zunajzakonski partner ali partner iz nesklenjene partnerske zveze ter njihovi starši, razvezani zakonec ter partner, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina), pa upravna enota uvede »klasični« postopek preverjanja resničnosti prijave, skladno z določbami veljavnega 22. člena.

K 19. členu – 24. člen ZPPreb-1 določa, da se za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča, smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča. Naslov in vsebina člena se dopolnjujeta s postopkom zavrnitve prijave začasnega prebivališča. Dodaja se nov odstavek, ki napotuje k smiselni uporabi izjeme, ki omogoča takojšnjo prijavo otroka na naslovu, tudi za prijavo začasnega prebivališča rejenca na naslov rejnika, če ta naslov pogojem za prijavo sicer ne bo zadostoval.

K 20. členu – 35. člen ZPPreb-1 v četrtem odstavku določa, da se register stalnega prebivalstva se povezuje z registrom tujcev in nabor podatkov, ki se ob tem povezujejo. Med podatek se glede na vsebinske dopolnitve zakona, dosledneje navaja nabor podatkov o različnih vrstah dovoljenj za prebivanje, ki zajemajo tudi o podaljšanjih in obnovah.

V sedmem odstavku je že določeno, da se register stalnega prebivalstva povezuje z registrom prostorskih enot in registrom nepremičnin, iz katerih se pridobivajo podatki o naslovu, povezavi stavbe z naslovi ter drugi tehnični podatki, potrebni za vodenje registra stalnega prebivalstva. Na novo se izrecno dodaja še podlaga za pridobivanje podatka o površini in namembnosti, čeprav gre na nek način za tehnična podatka, ki sta potrebna za prijavo, torej posledično vodenje registra stalnega prebivalstva.

K 21. členu – 41. člen ZPPreb-1 v tretjem odstavku določa, da mora tujca s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in namerava na tem naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni, prijaviti oziroma odjaviti lastnik, solastnik oziroma najemnik objekta, v katerem tujec prebiva, pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, odjaviti pa pred odselitvijo. Predlog zakona odpravlja pomanjkljivost tako, da navedeno obveznost nalaga tudi za tujca, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, pa v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča.

K 22. členu – Upravna enota kot prekrškovni organ, opredeljen v 44. členu ZPPreb-1 izvaja nadzor in naloge prekrškovnega organa tudi za prekršek, ki se uvaja z novim petim odstavkom 9. člena zakona, to je navedba neresničnih podatkov ob izvajanju prijavnno odjavne obveznosti začasnih prebivališč s strani stanodajalca.

K 23. členu – Kazenska določba, ki v 45. členu ZPPreb-1 opredeljuje prekrške v zvezi s prijavo in odjavo prebivališča, se dopolnjuje zaradi novega petega odstavka 9. člena zakona, šestega odstavka 7. člena in šestega odstavka 13. člena. Z globo od 1.500 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek stanodajalec, ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (takšna globa v višini od 200 do 600 EUR je sicer že predpisana za neresnično navedbo podatkov ob prijavi stalnega ali začasnega prebivališča posameznika) in stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavnno obveznost.

Določba se usklajuje tudi z drugimi korekcijami zakona (sklicevanje na popravljeno besedilo v 4. 5. in 11. točki prvega odstavka).

K 24. členu – Postopki preverjanja resničnosti prijave, ki jih bodo upravne enote začele pred pričetkom uporabe novega zakona, se bodo tudi končali po starem zakonu.

K 25. členu – Pravilnik o izvrševanju Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 38/17 in 52/19) bo z novim zakonom usklajen v enem mesecu od uveljavitve novega zakona.

K 26. členu – Podzakonski akt, ki bo določal površinske standarde za prijavo prebivališča, bo minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za okolje in prostor izdal v enem mesecu od uveljavitve novega zakona.

K 27. členu – Vacatio legis. Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v uradnem listu, uporabljati pa se bo začel v treh mesecih od uveljavitve. Prehodno obdobje je potrebno zaradi nadgradnje registra stalnega prebivalstva.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »posameznik oziroma posameznica« (v nadaljnjem besedilu: posameznik) je državljan oziroma državljanica Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan) ali tujec oziroma tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec), ki mora po določbah tega zakona izpolniti prijavno ali odjavno obveznost;
2. »naslov v Republiki Sloveniji« sestavljajo občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata;
3. »stalno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, in je ta naslov središče njegovih življenjskih interesov, kar se presoja na podlagi njegovih družinskih, partnerskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naslovom, kjer živi, obstajajo tesne in trajne povezave;
4. »zakonsko prebivališče« je stalno prebivališče, ki se posamezniku določi v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na naslovu občine ali centra za socialno delo;
5. »začasno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik začasno prebiva zaradi dela, šolanja, prestajanja kazni ali drugih razlogov;
6. »naslov za vročanje« je naslov prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča posameznika v Republiki Sloveniji, ki je namenjen vročanju poštnih pošiljk državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter pravnih in fizičnih oseb, če drug zakon ne določa drugače;
7. »stalni naslov v tujini« in »začasni naslov v tujini« je naslov, ki ga posameznik navede, ko se stalno oziroma začasno naseli v tujini ali spremeni naslov v tujini. Naslov v tujini sestavljajo ime in koda države, ime ožjega območja, če v državi obstaja, kraj, ulica in hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, poštna številka in ime pošte oziroma drugi podatki, ki se v tujini štejejo kot sestavni del naslova;
8. »administrativna selitev« in »tehnično preštevilčenje« je ažuriranje podatkov prijavljenega prebivališča v registru stalnega prebivalstva po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov v registru prostorskih enot, registru nepremičnin ali katastru stavb;
9. »register stalnega prebivalstva« je centralizirana elektronsko vodena zbirka podatkov o stalnih in začasnih prebivališčih, zakonskih prebivališčih ter naslovih za vročanje v Republiki Sloveniji, stalnih in začasnih naslovih v tujini ter evidenci volilne pravice;
10. »stanodajalec« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik), posameznik oziroma posameznica, ki samostojno opravlja dejavnost (v nadaljnjem besedilu: posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost), socialnovarstveni zavod, zavod za prestajanje kazni, prevzgojni dom, vzgojni zavod, zavod za usposabljanje oziroma njihovi dislocirani oddelki, ki v okviru svoje dejavnosti posameznikom nudi nastanitev in je vpisan v Poslovni register Slovenije;
11. »nastanitveni objekti« so prostori, namenjeni nastanitvi posameznikov (samski domovi, dijaški in študentski domovi, socialnovarstveni zavodi in drugi objekti, namenjeni skupinski nastanitvi ali izvajanju dejavnosti, ki vključuje 24-urno bivanje);
12. »evidenca začasno nastanjenih« je v fizični ali elektronski obliki vodena zbirka podatkov o posameznikih, ki začasno prebivajo pri stanodajalcu;
13. »gostitelj« je pravna oseba javnega ali zasebnega prava, samostojni podjetnik posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, sobodajalec ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki gostom nudijo nastanitev v nastanitvenem obratu iz 18. točke tega člena z namenom prenočevanja. Za gostitelja šteje tudi stanodajalec ter bolnišnica in drug zdravstveni zavod v primeru, ko nastani oziroma sprejme na zdravljenje tujca, ki nima veljavnega dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje v Republiki Sloveniji;
14. »posrednik pri oddajanju nastanitvenih enot gostitelja« je po tem zakonu pravna

- oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja recepcijske storitve v imenu in na račun gostiteljev;
15. »gost« je po tem zakonu oseba, ki se nastani pri gostitelju na območju Republike Slovenije, zunaj naslova svojega stalnega ali začasnega prebivališča in po določbah tega zakona ne izpolnjuje pogojev za prijavo stalnega ali začasnega prebivališča na naslovu nastanitve;
 16. »knjiga gostov« je evidenca, v kateri se vodijo podatki o gostih in njihovih nastanitvah;
 17. »evidenca gostov« je centralizirana elektronsko vodena zbirka podatkov, v kateri se centralno zbirajo, obdelujejo, hranijo in uporabljajo podatki, pridobljeni iz knjige gostov;
 18. »nastanitveni obrat« in »register nastanitvenih obratov« imata enak pomen, kot ga določa zakon, ki ureja gostinsko dejavnost.

4. člen (pristojnost)

- (1) Za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji, prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembe naslova v tujini je pristojna upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja oziroma objavlja.
- (2) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere ima posameznik prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče, razen v primeru iz šestega odstavka 18. člena tega zakona v povezavi z 20. členom tega zakona.
- (3) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega oziroma začasnega prebivališča posameznika, ki nima prijavljenega stalnega oziroma začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prebiva.
- (4) Za vodenje postopka preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prijavlja stalno oziroma začasno prebivališče.
- (5) Za prijavo in spremembo stalnega in začasnega naslova v tujini je pristojno tudi diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini.
- (6) Potrdilo iz registra stalnega prebivalstva lahko izda upravna enota in diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, ki prejme zahtevo, ne glede na to, kateri organ je podatek evidencial.
- (7) Za prijavo gosta je pristojna policijska postaja, na območju katere se gost nastani.

5. člen (prijavna obveznost)

- (1) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje upravni enoti prijavi stalno prebivališče v osmih dneh od dneva naselitve na naslov, kjer stalno prebiva.
- (2) Tujec, ki dovoljenje za stalno prebivanje pridobi po naselitvi na naslov v Republiki Sloveniji, upravni enoti prijavi stalno prebivališče v osmih dneh od vročitve dovoljenja.
- (3) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in se stalno naseli v tujini, najpozneje v 15 dneh od naselitve pristojnemu organu prijavi stalni naslov v tujini, spremembo stalnega naslova v tujini pa najpozneje v 15 dneh od spremembe. Stalni naslov lahko prijavi tudi pred naselitvijo v tujini, če ob prijavi navede datum naselitve.
- (4) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji niti stalnega naslova v tujini, pa v tujini stalno prebiva, pristojnemu organu prijavi stalni naslov v tujini.
- (5) Posamezniku, ki ni poslovno sposoben, prijavita stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik na naslov, kjer posameznik stalno prebiva. Soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če:
 1. otroka prijavlja na naslov v Republiki Sloveniji, ki je enak naslovu obeh staršev;
 2. otroku prijavlja stalni naslov v tujini, ki je enak naslovu obeh staršev;
 3. tujcu, mlajšemu od 18 let, prijavlja stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini;
 4. otroku prijavlja stalno prebivališče tisti od staršev, kateremu je zaupan v varstvo in vzgojo;

5. je otrokovo stalno prebivališče določeno s sporazumom o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ali odločbo pristojnega sodišča;
 6. njegovo prebivališče ni znano;
 7. mu je odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica;
 8. je zadržan izvrševati roditeljsko pravico.
- (6) Stalno prebivališče novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako stalnemu prebivališču matere oziroma stalnemu prebivališču očeta, če mati v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča.
- (7) Stalni naslov v tujini novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji ali tujini, je enak stalnemu naslovu v tujini matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, oziroma stalnemu naslovu v tujini očeta, kadar mati nima stalnega naslova v tujini.
- (8) Stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, se prijavi po vročitvi dovoljenja za stalno prebivanje novorojenčka.
- (9) Šteje se, da ima novorojenček iz tega člena stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva.

7. člen (prijava)

- (1) Posameznik ob prijavi stalnega prebivališča, stalnega naslova v tujini ali spremembe stalnega naslova v tujini navede naslednje podatke:
1. ime in priimek,
 2. datum rojstva ali enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO),
 3. naslov, ki ga prijavlja,
 4. naslov za vročanje, če ima prijavljeno tudi začasno prebivališče v Republiki Sloveniji.
- (2) Če posamezniku stalno prebivališče, stalni naslov v tujini ali spremembo stalnega naslova v tujini prijavlja zakoniti zastopnik ali pooblaščen oseba, ob prijavi navede podatke iz prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO.
- (3) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke, ki se potrjujejo z lastnoročnim podpisom.
- (4) Ob prijavi stalnega prebivališča je treba predložiti dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, šteje izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o lastništvu oziroma solastništvu, če je to potrebno.
- (5) Dokazila iz prejšnjega odstavka tega člena niso potrebna, če se posameznika, ki ni poslovno sposoben, prijavlja na naslov staršev ali drugega zakonitega zastopnika.
- (6) Lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, ne sme omejevati posameznikove prijavnne obveznosti.
- (7) Prijava iz prvega odstavka tega člena je mogoča tudi prek enotnega državnega portala e-uprava z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronski podpis in elektronsko poslovanje.

8. člen (prenehanje)

- (1) Stalno prebivališče preneha s prijavo novega stalnega prebivališča, stalnega naslova v tujini, s smrtjo posameznika in na podlagi odločbe iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona.
- (2) Stalni naslov v tujini preneha s prijavo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, s spremembo stalnega naslova v tujini, s smrtjo posameznika in na podlagi odločbe iz prvega in tretjega odstavka 21. člena tega zakona.
- (3) Državljanu stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini preneha tri mesece po prenehanju državljanstva Republike Slovenije, če nima veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, tujcu pa tri mesece po prenehanju dovoljenja za stalno prebivanje, razen če dovoljenje za stalno prebivanje preneha zaradi pridobitve državljanstva Republike Slovenije oziroma če tujec pridobi novo dovoljenje za stalno prebivanje.

9. člen (prijavna obveznost stanodajalca)

(1) Stanodajalec upravni enoti prijavi začasno prebivališče posameznika, ki pri njem začasno prebiva več kot sedem dni, in sicer v osmih dneh od dneva naselitve.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja za tujca le v primeru, če ima veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini, za državljana pa, če ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini.

(3) Stanodajalec tujcu, ki šele po naselitvi pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva vročitve dovoljenja, potrdila ali vizuma. Tujec mora stanodajalca o vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje, obvestiti v treh dneh od dneva vročitve.

(4) Posameznik oziroma njegov zakoniti zastopnik mora stanodajalcu zaradi prijave začasnega prebivališča omogočiti vpogled v veljaven identifikacijski dokument opremljen s fotografijo, ki ga je izdal državni organ (v nadaljnjem besedilu: identifikacijski dokument) in mu dati podatke o imenu, priimku, državljanstvu in EMŠO, tujec pa tudi podatek o veljavnosti dovoljenja za stalno prebivanje, dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje. Tako pridobljene podatke sme stanodajalec uporabiti le za izpolnjevanje prijavnne ali odjavne obveznosti po tem zakonu.

10. člen **(prijavna obveznost posameznika)**

(1) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.

(2) Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, upravni enoti prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve, tujec, ki na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, pa v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.

(3) Rejnik prijavi začasno prebivališče otroku, ki pri njem začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne namestitve, razen če ima ta na istem naslovu že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče. Ob prijavi mora predložiti rejniško pogodbo.

(4) Začasno prebivališče novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako začasnemu prebivališču matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji ali stalnega naslova v tujini, oziroma začasnemu prebivališču očeta, kadar mati nima niti začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. Novorojenčku se začasno prebivališče prijavi po vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje novorojenčka. Šteje se, da ima novorojenček začasno prebivališče od datuma rojstva.

(5) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in se začasno naseli v tujini za več kot 90 dni, najpozneje v 15 dneh od naselitve pristojnemu organu prijavi začasni naslov v tujini, spremembo začasnega naslova v tujini pa najpozneje v 15 dneh od spremembe. Začasni naslov lahko prijavi pred naselitvijo v tujini, če ob prijavi navede datum naselitve.

(6) Za prijavo začasnega prebivališča, začasnega naslova v tujini in spremembe začasnega naslova v tujini posameznika, ki ni poslovno sposoben, se smiselno uporabljajo določbe iz petega odstavka 5. člena tega zakona.

12. člen **(pogoji prijave)**

(1) Posameznik ima lahko eno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji ali en začasni naslov v tujini, razen če se posamezniku prijavi začasno prebivališče v postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča iz 22. ali 24. člena tega zakona ali če se nastani v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih.

(2) Začasno prebivališče ima lahko posameznik, če ima prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini. Začasno prebivališče ima lahko tudi tujec, ki ima

veljavno le dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje.

(3) Začasni naslov v tujini ima lahko posameznik, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

(4) Naslov v Republiki Sloveniji, na katerega se posamezniku prijavlja začasno prebivališče, mora biti določen v registru prostorskih enot.

13. člen (prijava)

(1) Posameznik ob prijavi začasnega prebivališča, začasnega naslova v tujini ali spremembe začasnega naslova v tujini navede naslednje podatke:

1. ime in priimek,
2. datum rojstva ali EMŠO,
3. naslov, ki ga prijavlja,
4. naslov za vročanje.

(2) Če posamezniku začasno prebivališče, začasni naslov v tujini ali spremembo začasnega naslova v tujini prijavlja zakoniti zastopnik ali pooblaščen oseba, ob prijavi navede podatke iz prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO. Če začasno prebivališče posamezniku prijavlja rejnik, navede podatke iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO. Če začasno prebivališče posamezniku prijavlja stanodajalec, navede podatke iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ter ime in priimek ali naziv, EMŠO oziroma matično številko, naslov oziroma sedež stanodajalca ter datum prijave posameznika na naslov.

(3) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke, ki se potrdijo z lastnoročnim podpisom.

(4) Ob prijavi začasnega prebivališča je treba izkazati pravico do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja, skladno z določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona.

(5) Dokazila o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja, niso potrebna, če se posameznika, ki ni poslovno sposoben, prijavlja na naslov rejnika, staršev ali drugega zakonitega zastopnika ali če posameznika prijavlja stanodajalec.

(6) Lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, ne sme omejevati posameznikove prijavnosti obveznosti.

(7) Stanodajalec mora biti za prijavo začasnega prebivališča posameznika v register stalnega prebivalstva predhodno vpisan v Poslovni register Slovenije. Način prijave začasnega prebivališča, ki jo opravi stanodajalec v register stalnega prebivalstva, predpiše minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister).

14. člen (čas prijave)

(1) Začasno prebivališče se prijavi za čas do dveh let oziroma za čas veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje, če je ta krajši od dveh let.

(2) Začasno prebivališče se ponovno prijavi pred njegovim prenehanjem, če bo posameznik po poteku roka iz prejšnjega odstavka na naslovu še naprej začasno prebival.

(3) Upravna enota prijavi začasno prebivališče na že prijavljenem naslovu tujcu, ki skladno z določbami zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, pravočasno vloži prošnjo za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje oziroma obnovo potrdila o prijavi prebivanja, in tujcu z veljavnim vizumom za dolgoročno bivanje, ki pravočasno vloži prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

(4) Začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka velja do vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja oziroma do dokončnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila prošnja iz prejšnjega odstavka zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen.

(5) Tujec iz tretjega odstavka tega člena oziroma stanodajalec, pri katerem ta tujec začasno prebiva, v osmih dneh od vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja v Republiki Sloveniji ponovno prijavi začasno prebivališče. Če začasno prebivališče prijavi v roku iz prejšnjega stavka, prijava šteje od vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja. O vročitvi dovoljenja za prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja mora tujec stanodajalca obvestiti v treh dneh od dneva vročitve.

(6) Začasni naslov v tujini se prijavi za čas, ki ni daljši od štirih let. V primeru daljšega bivanja na istem začasnem naslovu v tujini mora posameznik ponovno prijaviti začasni naslov v tujini pred njegovim prenehanjem.

15. člen (odjava)

(1) Stanodajalec in posameznik odjavi začasno prebivališče najpozneje v osmih dneh, začasni naslov v tujini pa v 15 dneh po odselitvi. Začasno prebivališče v Republiki Sloveniji ali začasni naslov v tujini lahko odjavi tudi pred odselitvijo, če navede datum odselitve.

(2) Za odjavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji in začasnega naslova v tujini se smiselno uporabljajo določbe petega odstavka 5. člena in prvega, drugega, tretjega ter sedmega odstavka 13. člena tega zakona.

16. člen (prenehanje)

(1) Začasno prebivališče posamezniku preneha:

1. z odjavo začasnega prebivališča,
2. s potekom časa iz prvega odstavka 14. člena tega zakona,
3. s prijavo začasnega prebivališča na novem naslovu,
4. s prijavo začasnega naslova v tujini,
5. s prijavo stalnega prebivališča na naslovu začasnega prebivališča,
6. z dnem dokončnosti odločbe iz tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 21. člena tega zakona,
7. z dnem dokončnosti sklepa iz četrtega odstavka 22. člena tega zakona,
8. z dnem dokončnosti odločbe iz petega odstavka 22. člena tega zakona,
9. s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije,
10. s smrtjo posameznika.

(2) Tujcu začasno prebivališče preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno oziroma začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ter vizuma za dolgoročno bivanje, razen če:

1. pridobi državljanstvo Republike Slovenije,
2. je dovoljenje za začasno prebivanje prenehalo zaradi pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje ali novega dovoljenja za začasno prebivanje oziroma potrdila o prijavi prebivanja,
3. je potrdilo o prijavi prebivanja prenehalo zaradi pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje,
4. je vizum za dolgoročno bivanje prenehal zaradi pridobitve dovoljenja za začasno prebivanje.

(3) Tujcu s prijavljenim začasnim prebivališčem na podlagi tretjega odstavka 14. člena tega zakona preneha prijava začasnega prebivališča tudi z dnem dokončnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila prošnja iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona zavržena, zavržena ali je bil postopek ustavljen, ter z dnem vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, če pravočasno ne prijavi začasnega prebivališča skladno s petim odstavkom 14. člena tega zakona.

(4) Začasni naslov v tujini posamezniku preneha:

1. z odjavo začasnega naslova v tujini,
2. s potekom časa iz šestega odstavka 14. člena tega zakona,
3. s prijavo spremembe začasnega naslova v tujini,
4. s prijavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
5. s prenehanjem stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
6. s prijavo stalnega naslova v tujini,
7. s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije,
8. s smrtjo posameznika,
9. z dnem dokončnosti odločbe iz drugega, četrtega in petega odstavka 21. člena tega zakona.

(5) Tujcu začasni naslov v tujini preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno prebivanje, razen če pridobi državljanstvo Republike Slovenije.

18. člen (postopek ugotavljanja stalnega prebivališča)

(1) Če upravna enota dvomi, da posameznik stalno prebiva na naslovu, kjer je prijavil stalno prebivališče ali je obveščena, da posameznik ni izpolnil prijavne obveznosti iz prvega, drugega, tretjega ali petega odstavka 5. člena tega zakona, posameznika obvesti o obveznosti

prijave in ga opozori na posledice, če prijavne obveznosti ne izpolni.

(2) Posameznik v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka izpolni prijavno obveznost ali da izjavo, da na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva.

(3) Upravna enota po uradni dolžnosti uvede postopek ugotavljanja stalnega prebivališča, če posameznik ne izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka ali če dvomi, da posameznik kljub njegovi izjavi na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva. Ta postopek uvede tudi, če ga predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno stalno prebivališče, ali občina, na območju katere posameznik prebiva.

(4) Če priči posameznik, za katerega se vodi postopek, ni znan in je to potrebno zaradi ugotovitve in razjasnitve dejanskega stanja, lahko uradna oseba pri zaslišanju priče uporabi fotografijo iz uradnih evidenc, ki jih vodi.

(5) Pošta Slovenije upravni enoti na njeno zahtevo posreduje podatke o preusmeritvah poštnih pošiljk posameznika, za katerega je uveden postopek.

(6) Če iz ugotovljenih dejstev izhaja, da posameznik stalno prebiva na območju druge upravne enote, se postopek ugotavljanja stalnega prebivališča odstopi upravni enoti, na območju katere posameznik stalno prebiva.

(7) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da otrok prebiva pri obeh starših, otroku prijavi stalno prebivališče na naslov tistega od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, oziroma na naslov, ki je določen s sporazumom o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok oziroma na naslov, ki ga določi pristojno sodišče.

19. člen (zakonsko prebivališče)

(1) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča posamezniku po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, mu določi zakonsko prebivališče na naslov občine, na območju katere stalno prebiva.

(2) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v socialno varstvenem zavodu, ki opravlja institucionalno varstvo, zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih ali posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: stanovanjski skupini na področju duševnega zdravja, zavetišču za brezdomce, stanovanjski skupini za mladostnike, terapevtski skupnosti, nastanitvah reintegracijskih programov ali nastanitvah nastanitvenih programov, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov občine, na območju katere ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče.

(3) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: zatočišču za žrtve nasilja v družini, zatočišču za žrtve trgovine z ljudmi, varni hiši, materinskem domu ali kriznem centru za odrasle žrtve nasilja z otroki, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče. Žrtvi nasilja v družini ali žrtvi trgovine z ljudmi se lahko zakonsko prebivališče določi tudi na predlog državnega tožilstva, policije ali centra za socialno delo.

(4) Upravna enota obvesti občino oziroma center za socialno delo o določitvi zakonskega prebivališča posameznika. Občina oziroma center za socialno delo o novih dejstvih glede prebivanja posameznika obvesti upravno enoto.

(5) V primeru spremembe naslova občine ali centra za socialno delo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena upravna enota posamezniku določi zakonsko prebivališče na novem naslovu.

(6) Posamezniku, ki se mu določa zakonsko prebivališče, se lahko uradna pisanja v zvezi s postopkom ugotavljanja stalnega prebivališča vročajo z objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom na enotnem državnem portalu e-uprava in na oglasni deski upravne enote po pravilih, ki veljajo za vročanje dokumentov.

21. člen (odločitev upravne enote v postopku ugotavljanja prebivališča)

(1) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ugotovi, da posameznik stalno prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega stalnega prebivališča, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko

stalno prebiva. Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(2) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ugotovi, da se je posameznik stalno odselil z območja Republike Slovenije, posamezniku odjavi stalno prebivališče in v register stalnega prebivalstva vpiše stalni naslov v tujini, če je upravni enoti znan, oziroma državo, v katero se je odselil. Stalno prebivališče odjavi in vpiše stalni naslov v tujini na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(3) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona posamezniku določi prebivališče po določbah 19. člena tega zakona, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi zakonsko prebivališče na naslov občine oziroma centra za socialno delo. Zakonsko prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(4) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ne more ugotoviti, kje posameznik stalno prebiva, in mu po določbah 19. člena tega zakona tudi ne more določiti zakonskega prebivališča, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava stalnega prebivališča. Prijava stalnega prebivališča posamezniku preneha na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(5) Če upravna enota v postopku iz 20. člena tega zakona ugotovi, da posameznik začasno prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega začasnega prebivališča, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko začasno prebiva. Začasno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(6) Če upravna enota v postopku iz 20. člena tega zakona ne more ugotoviti, kje posameznik začasno prebiva, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava začasnega prebivališča. Prijava začasnega prebivališča posamezniku preneha na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

V. PREVERJANJE RESNIČNOSTI PRIJAVE PREBIVALIŠČA

22. člen

(postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča)

(1) Če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi stalnega prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti, upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča.

(2) Upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča, kadar:

1. eden od staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena tega zakona,
2. stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
3. posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona,
4. stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
5. nepremičnina, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ter
6. v drugih primerih, ko dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva.

(3) Upravna enota posamezniku prijavi začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas, dokler ne preveri resničnosti podatkov oziroma dokazil. Če se uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča na podlagi 4. točke prejšnjega odstavka, upravna enota posamezniku prijavi začasno prebivališče v naselju oziroma ulici, ki jo je navedel ob prijavi.

(4) Če upravna enota ugotovi, da so podatki oziroma dokazila resnična oziroma če v primeru 4. točke drugega odstavka tega člena Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava) skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, stavbi v registru prostorskih enot določi hišno številko, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče. Stalno prebivališče velja od dneva prijave začasnega prebivališča, v primeru iz 4. točke drugega odstavka tega člena pa od datuma določitve hišne številke. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku preneha začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka.

(5) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, ali da stavba ne obstaja oziroma da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prebivališče iz tretjega odstavka

tega člena.

23. člen **(prijava na naslov stavbe brez hišne številke)**

- (1) Če stavba v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, na katero se posameznik prijavlja, ta ob prijavi poleg naslova stavbe (občina, naselje oziroma ulica), kjer se stavba nahaja, navede tudi številko stavbe iz katastra stavb.
- (2) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno prebiva v stavbi na naslovu iz prejšnjega odstavka, obvesti geodetsko upravo o naslovu in številki stavbe iz prejšnjega odstavka.
- (3) Geodetska uprava na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka določi stavbi hišno številko, če so izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, in jo evidentira v registru prostorskih enot.
- (4) Geodetska uprava o določitvi hišne številke ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, obvesti upravno enoto.

24. člen **(postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča)**

Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe iz 22. in 23. člena tega zakona.

35. člen **(povezovanje registra stalnega prebivalstva)**

- (1) Register stalnega prebivalstva se z uporabo EMŠO povezuje s centralnim registrom prebivalstva. Iz registra stalnega prebivalstva se v centralni register prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju, volilni pravici, administrativnih selitvah, tehničnih preštevilčenjih in drugih tehničnih podatkih, ki so potrebni za vodenje centralnega registra prebivalstva.
- (2) Register stalnega prebivalstva se z uporabo EMŠO povezuje z evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic. Iz registra stalnega prebivalstva se v evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju.
- (3) Register stalnega prebivalstva se povezuje z matičnim registrom, iz katerega se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, poslovni sposobnosti, državljanstvu, datumu smrti, zakonskem stanu posameznika ter podatki o imenu in priimku, EMŠO ter poslovni sposobnosti zakonitega zastopnika in pooblaščen osebe posameznika. V matični register se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.
- (4) Register stalnega prebivalstva se povezuje z registrom tujcev, iz katerega se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, državljanstvu, datumu smrti tujca in prošnjah za izdajo dovoljenj za prebivanje ter izdanih dovoljenjih za prebivanje ali drugih odločitev, ki se nanašajo na prijavo stalnega prebivališča. V register tujcev se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.
- (5) Register stalnega prebivalstva se povezuje z evidencami, ki se vodijo skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito, iz katerih se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, državljanstvu prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito, prošnjah za priznanje mednarodne zaščite ter izdanih dovoljenjih za prebivanje na podlagi priznane mednarodne zaščite. V evidence, ki se vodijo skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito, se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.
- (6) Register stalnega prebivalstva se povezuje s Poslovnim registrom Slovenije, iz katerega se z uporabo matične številke stanodajalca pridobivajo podatki o stanodajalcu iz 5. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona, razen podatka o naslovu objekta ali objektov, na katere stanodajalec prijavlja prebivališča.
- (7) Register stalnega prebivalstva se povezuje z registrom prostorskih enot in registrom nepremičnin, iz katerih se pridobivajo podatki o naslovu, povezavi stavbe z naslovi ter drugi tehnični podatki, potrebni za vodenje registra stalnega prebivalstva.

(8) Register stalnega prebivalstva se z uporabo naslova povezuje z registrom nepremičnin zaradi vpogleda v podatke o lastništvu nepremičnin in katastrom stavb zaradi preverjanja podatkov ob prijavi prebivališča.

(9) Evidenca začasno nastanjenih, ki jo vodi stanodajalec, se lahko z uporabo EMŠO povezuje z registrom stalnega prebivalstva zaradi prijave in odjave začasnega prebivališča na podlagi drugega odstavka 17. člena tega zakona.

(10) Register stalnega prebivalstva se lahko povezuje z drugimi evidencami in registri, če za posredovanje ali pridobivanje podatkov obstaja pravna podlaga.

41. člen (prijava in odjava tujca)

(1) Tujec, ki nima dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje in se nastani v Republiki Sloveniji, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, se ne glede na trajanje nastanitve prijavi pristojni policijski postaji najpozneje v roku treh dni po prehodu državne meje in v roku treh dni po spremembi nastanitve, odjavi pa pred odhodom.

(2) Stanodajalec, ki tujcu iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona prijavi začasno prebivališče, o tem obvesti pristojno policijsko postajo, na območju katere je naslov, kjer posameznik prebiva, v roku treh dni po prijavi začasnega prebivališča.

(3) Tujca s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in namerava na tem naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni, mora prijaviti oziroma odjaviti lastnik, solastnik oziroma najemnik objekta, v katerem tujec prebiva, pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, odjaviti pa pred odselitvijo.

(4) Ob prijavi oziroma odjavi tujca iz tega člena je treba pristojni policijski postaji na obrazcu za prijavo oziroma odjavo gosta dati podatke iz tretjega odstavka 39. člena tega zakona, naslov, na katerega se tujec prijavlja oziroma s katerega se odjavlja ter datum naselitve oziroma odselitve z naslova. Tujec iz prvega odstavka tega člena mora dati tudi podatek o datumu prihoda in odhoda iz Republike Slovenije. Podatki morajo biti točni.

44. člen (prekrškovni organ)

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona, katerih kršitve so določene kot prekrški, izvajajo upravne enote, policija in občinski inšpektorji.

(2) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 5. člena ter tretjega odstavka 7. člena tega zakona opravlja upravna enota, ki prijavi stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini. Če se kršitve določb ugotovijo v postopku ugotavljanja prebivališča oziroma v postopku preverjanja resničnosti prijave, naloge prekrškovnega organa opravlja upravna enota, ki vodi postopek.

(3) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb šestega odstavka 7. člena in šestega odstavka 13. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki vodi postopek preverjanja resničnosti prijave prebivališča oziroma postopek ugotavljanja prebivališča.

(4) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega in tretjega odstavka 9. člena, prvega, drugega, tretjega, petega in šestega odstavka 10. člena, tretjega odstavka 13. člena, drugega, petega in šestega odstavka 14. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki prijavi začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini. Če se kršitve določb ugotovijo v postopku ugotavljanja prebivališča oziroma v postopku preverjanja resničnosti prijave, naloge prekrškovnega organa opravlja upravna enota, ki vodi postopek.

(5) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb 15. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki odjavi začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini.

(6) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega in petega odstavka 38. člena tega zakona opravlja upravna enota, na območju katere je sedež stanodajalca.

(7) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, šestega, sedmega, osmega, devetega, desetega in enajstega odstavka 39. člena, drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 40. člena ter 41. člena tega zakona opravlja policija.

(8) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, šestega, sedmega, osmega, devetega, desetega in enajstega odstavka 39. člena, drugega, tretjega in šestega odstavka 40. člena tega zakona opravljajo občinski inšpektorji.

45. člen

(prekrški v zvezi s prijavo in odjavo prebivališča)

- (1) Z globo od 200 do 600 eurov se kaznuje za prekršek:
1. posameznik, ki v roku ne prijavi stalnega prebivališča (prvi in drugi odstavek 5. člena tega zakona),
 2. posameznik, ki v roku ne prijavi stalnega naslova v tujini ali njegove spremembe (tretji odstavek 5. člena tega zakona),
 3. zakoniti zastopnik, ki posameznika, ki ni poslovno sposoben, v roku ne prijavi na naslov, kjer posameznik stalno (peti odstavek 5. člena v povezavi s prvim, drugim in tretjim odstavkom 5. člena tega zakona) ali začasno prebiva (šesti odstavek 10. člena, drugi in šesti odstavek 14. člena tega zakona v povezavi s petim odstavkom 5. člena tega zakona) oziroma mu začasnega prebivališča ali naslova v tujini v roku ne odjavi (15. člen tega zakona),
 4. posameznik, zakoniti zastopnik, pooblaščenca oseba, rejnik ali stanodajalec, ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (tretji odstavek 7. člena, tretji odstavek 13. člena in drugi odstavek 15. člena tega zakona),
 5. lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavno obveznost (šesti odstavek 7. člena in šesti odstavek 13. člena tega zakona),
 6. posameznik, ki v roku ne prijavi začasnega prebivališča (prvi in drugi odstavek 10. člena, drugi in peti odstavek 14. člena tega zakona),
 7. rejnik, ki otroku, ki pri njem začasno prebiva, v roku ne prijavi začasnega prebivališča (tretji odstavek 10. člena in drugi odstavek 14. člena tega zakona),
 8. posameznik, ki v roku ne prijavi začasnega naslova v tujini ali njegove spremembe (peti odstavek 10. člena ter šesti odstavek 14. člena tega zakona),
 9. posameznik, ki v roku ne odjavi začasnega prebivališča ali začasnega naslova v tujini (15. člen tega zakona),
 10. posameznik, za katerega se v postopku ugotavljanja prebivališča ugotovi, da ni izpolnil prijavne obveznosti (21. člen tega zakona),
 11. posameznik, za katerega se v postopku preverjanja resničnosti prijave ugotovi, da ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja (peti odstavek 22. člena in 24. člen tega zakona).
- (2) Z globo od 1.500 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek stanodajalec, ki:
1. v roku ne prijavi (prvi in tretji odstavek 9. člena, drugi in peti odstavek 14. člena tega zakona) oziroma odjavi začasnega prebivališča (15. člen tega zakona),
 2. ne vodi evidence začasno nastanjenih (prvi odstavek 38. člena tega zakona) oziroma ne vpiše posameznika, ki pri njem začasno prebiva (drugi odstavek 38. člena tega zakona),
 3. ne hrani podatkov še najmanj eno leto po preteku zadnjega dne v letu odjave začasnega prebivališča oziroma podatkov ne uniči (peti odstavek 38. člena tega zakona).
- (3) Z globo od 500 do 1.500 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki rešujejo aktualno problematiko prijav tako imenovanih fiktivnih prebivališč posameznikov na naslove, ki niso namenjeni stanovanjski rabi oziroma naslove, kjer velikost uporabne površine evidentno ne omogoča dejanskega prebivanja večjega števila posameznikov.

VI. PRILOGE

OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 7. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16 in XXX) minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za okolje in prostor izdaja

PRAVILNIK o določitvi površinskih standardov za prijavo prebivališča

1. člen

(1) Ta pravilnik določa površinske standarde za prijavo prebivališča.

(2) Površinski standardi so določeni glede na uporabno površino objekta, namenjenega bivanju in števila oseb, ki imajo prijavljeno prebivališče na naslovu.

2. člen

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. »uporabna površina« je uporabna površina dela stavbe, ki je zabeležena v prostorskih evidencah Geodetske uprave RS;
2. »stanovanje« zajema stanovanja v večstanovanjskih stavbah (cc-si klasifikacija 11210, 11220), stanovanja v enostanovanjskih stavbah (cc-si klasifikacija 11100), oskrbovana stanovanja (cc-si klasifikacija 11301) in bivalne enote;

3. člen

(1) Površinski standardi ne veljajo za sledeče stanovanjske stavbe za posebne namene: stavbe za bivanje starejših, študentov, otrok, kot so dijaški in študentski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišča za brezdomce, bivalne enote, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, zavode za prestajanje kazni, prevzgojne domove, vzgojne zavode, zavode za usposabljanje oziroma njihove dislocirane oddelke, domove za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.

(2) Za prijavo tujcev, ki jo izvede stanodajalec, ki ni zajet v prejšnjem odstavku, veljajo standardi, kot so določeni v pravilniku, ki določa minimalne standarde za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji.

4. člen

(1) Normativ uporabne površine za število prijavljenih oseb na posameznem stanovanju:

Uporabna površina stanovanja (v m ²)	Minimalna uporabna površina na osebo (v m ²)
do 60	6
61-85	7
86-110	8
od 111 dalje	10

(2) Pri stanovanjih, kjer je uporabna površina večja od 111 m², se pri določitvi največjega števila oseb, ki imajo prijavljeno prebivališče na naslovu, upošteva, da mora biti za vsako dodatno osebo na razpolago vsaj 10 m² dodatne uporabne površine.

6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Aleš Hojs
minister za notranje zadeve

Soglašam!
mag. Andrej Vizjak
minister za okolje in prostor